



Råstoftilladelse for grave- område Gærum, Frede- rikshavn Kommune



**Råstoftilladelse for graveområde Gærum
Frederikshavn Kommune**

Udarbejdet af:
Regional Udvikling
Kontor for Jordforurening og Råstoffer

Region Nordjylland
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Ø
Tlf.: 97 64 80 00
E-mail: region@rn.dk
Hjemmeside: www.rn.dk

17. februar 2016



Tilladelse til råstofindvinding


På matr. nr. 7a Gærum By, Gærum

1. marts 2016 – 1. marts 2026.

J.nr.: 2015-009736

Ansøger og Indvinder:	Ejer:
Svend Aage Christiansen A/S	Peter Møllergaard
Høngårdvej 36	Boelmøllevej 25
9750 Østervrå	9900 Frederikshavn
CVR 13170541	CVR 28016565

Region Nordjylland, den 17. februar 2016



Gitte Sørensen

civilingeniør

Indholdsfortegnelse

1. Tilladelsen	3
1.1 Råstofloven.....	3
1.2 Planloven – VVM-bestemmelserne	3
1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	3
1.4 Vandforsyningsloven.....	3
1.5 Miljøbeskyttelsesloven.....	4
1.6 Naturbeskyttelsesloven	4
1.7 Museumsloven.....	4
1.8 Skovloven	4
1.9 Vandløbsloven	4
1.10 Vejloven og privatvejsloven	4
1.11 Jordforureningsloven	4
2. Vilkår	5
2.1 Vilkår efter råstofloven	5
2.2 Vilkår efter Vandforsyningsloven	13
2.3 Vilkår efter miljøbeskyttelsesloven.....	13
2.4 Vilkår efter naturbeskyttelsesloven	13
2.5 Vilkår efter Museumsloven.....	13
2.6 Vilkår efter Skovloven	13
2.7 Vilkår efter Vejloven og privatvejsloven	13
2.8 Vilkår efter jordforureningsloven	13
3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	14
3.1 Generel klagevejledning.....	14
3.2 Klagevejledning for de enkelte love.....	14
3.3 Underretning.....	15
4. Grundlag for tilladelsen.....	17
4.1 Ansøgningens indhold	17
4.2 Udtalelser.....	17
4.3 Partshøring udkast til tilladelse.....	20
4.4 Høring af Frederikshavn Kommune i henhold til §10a vilkår til efterbehandling	21
4.5 Ansøger.....	21
5. Regionens behandling af sagen	22
5.1 Råstofplanen	22
5.2 Planloven – VVM-bestemmelserne	22
5.3 Kommuneplan og lokalplan.....	22
5.4 Jord og Grundvand	23
5.5 Natur og landskab	23
5.6 Miljømæssige forhold.....	24
5.7 Region Nordjyllands samlede vurdering	25

Bilag A: Oversigtskort i målforhold 1:50.000

Bilag B: Luftfoto i målforhold 1:5.000

Bilag C: VVM-screening

Bilag D: Udkast til deklaration/servitut

Bilag E: Generelle bestemmelser

Bilag F: Uddrag af museumsloven – Bekendtgørelse af museumsloven nr. 358 af 8. april 2014

Bilag G: Tidligere udarbejdet screening for Habitatkonsekvensvurdering.

1. Tilladelsen

1.1 Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7, stk. 1, meddeler Region Nordjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af op til 200.000 m³ sand, sten og grus på et ca. 17,5 ha stort areal se Bilag A og B, der er tale om en ny tilladelse i området Gærum.

Tilladelsen er gældende i perioden fra 1. marts 2016 – 1. marts 2026.

Tilladelsen meddeles på vilkår i henhold til råstoflovens §10 samt i henhold til anden relevant lovgivning, som beskrevet under afsnit 2.2.

Tilladelsen er udarbejdet på baggrund af ansøgningen samt de indkomne høringssvar.

1.2 Planloven – VVM-bestemmelserne²

Region Nordjylland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt, og afgør derfor, at der ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse. Se nærmere i afsnit 5.2.

1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)³

I forbindelse med Råstofplan 2012 er der ved udlægning af graveområdet udarbejdet en screening for Habitatkonsekvensvurdering. Det nærmeste Natura 2000-områder nr. 8 Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder H8 og H216. Habitatområdet ligger i en afstand på ca. 150 meter.

Screeningen for habitatkonsekvensvurderingen konkluderer samlet, at det er muligt at indvinde råstoffer i dele af det foreslåede graveområde, uden at påvirke Natura 2000 områdets økologiske funktionalitet og integritet negativt. Dog er det usikkert hvordan brud på højtliggende, vandspærrende lerlag i den nordlige del af Gærum 1 vil påvirke hydrologien i Natura 2000 områdets nærmest beliggende naturtyper, hvorfor dette enten bør undersøges nærmere eller undlades. Råstofindvinding i de øvrige dele vil ikke forringe mulighederne for opfyldelse af bevaringsmålsætningerne for området, eller naturtyper og arters mulighed for at opnå gunstig bevaringsstatus, såfremt man fra kommunens side stiller vilkår, der sikrer at områdets hydrologi ikke ændres, og at der holdes tilstrækkelig afstand til naturtyper og fredskove.

Den nordlige del af det undersøgte område er ikke udlagt som graveområde og indgår heller ikke som en del af ansøgningen. Region Nordjylland vurderer derfor, at der kan gives tilladelse til indvinding af råstoffer i det ansøgte område i forhold til den tidligere udarbejdede screening for habitatkonsekvensvurdering, som er vedlagt som bilag G.

1.4 Vandforsyningsloven⁴

Der er ikke ansøgt om dræning af arealet, indvinding under grundvandsspejlet, eller om indvinding af grundvand.

¹ Lov om Råstoffer Nr. 357 af 6. juni 1991 Miljøministeriet, Jf. lovbek. nr. 1585 af 10. december 2016.

² Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, bekendtgørelse nummer 1832 af 16. december 2015.

³ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visser arter, bekendtgørelse nummer 1826 af 16. december 2015.

⁴ Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v., lov nr. 299 af 8. juni 1978, jf. lovbekendtgørelse nummer 1584 af 10. december 2015.

1.5 Miljøbeskyttelsesloven⁵

Der er ikke søgt om tilladelse til udledning af vand.

1.6 Naturbeskyttelsesloven⁶

Der er indenfor det ansøgte graveområde ikke registreret områder omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Der er registreret overdrev lige syd for det ansøgte areal. Der er heller ikke registreret fortidsminder, den nærmeste beskyttelseslinie til et fortidsminde er placeret ca. 160 meter vest for det ansøgte område.

1.7 Museumsloven⁷

Der er registreret 1 sten- og jorddige på det ansøgte område, der kræver dispensation i henhold til §29a i museumsloven. Herudover er der et dige placeret i skel til det ansøgte i det sydvestlige hjørne. Frederikshavn Kommune har den 15. december 2015 givet dispensation til at fjerne det dige, som tidligere var placeret på matr. nr. 7a Gærum By Gærum og som er blevet fjernet ulovligt i løbet af 90'erne. Der henvises til den udstedte dispensation.

Vendsyssel historiske Museum vil anbefale en forundersøgelse af arealet forud for råstof indvinding idet det er absolut høj risiko område på grund af topografi en afgrænset bakke og at der i nær området er registreret mange oldtidshøje. Sandsynligvis er der flere overpløjede høje, der ikke er registreret.

1.8 Skovloven⁸

Der er ikke registreret fredsskov på arealet.

1.9 Vandløbsloven⁹

Der findes ikke oplysninger om, at der på arealet er vandløb, drænledninger eller grøfter, som skal omlægges, nyanlægges eller lignende.

Der vil ikke ske afledning af vand til eksisterende vandløb, hvorfor der ikke stilles krav om en tilladelse efter vandløbslovens § 17.

1.10 Vejloven og privatvejsloven¹⁰

Der ønskes at benytte den eksisterende adgangsvej til 2B Biogas, Boelmøllevej 27, 9900 Frederikshavn. Frederikshavns Kommune har med mail af 28. januar 2016 givet udvidet tilladelse til benyttelse af vejadgangen til biogasanlægget, som ansøgt. Det fremgår af tilladelsen at "på grund af den ekstra lastbilkørsel til og fra grusgraven skal adgangen om nødvendigt forstærkes med en "asfalttunge" og større svingradius".

1.11 Jordforureningsloven¹¹

Efter reglerne i jordforureningslovens § 52 kan Region Nordjylland meddele dispensation for forbud om tilkørsel af rent eller forurenede jord til råstofgrave.

Arealet er ikke kortlagt efter jordforureningsloven eller omfattet af områdeklassificeringen.

⁵ Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, lov nr. 358 af 6. juni 1991, jf. lovbekendtgørelse nummer 879 af 26. juni 2010.

⁶ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, lov nr. 9 af 3. januar 1992, jf. lovbek. Nr. 1578 af 8. december 2015.

⁷ Bekendtgørelse af museumsloven, lovbekendtgørelse nummer 358 af 8. april 2014.

⁸ Lov nr. 453 af 9. juni 2004, jf. bekendtgørelse af lov om skove, lovbekendtgørelse nr. 1577 af 8. december 2015.

⁹ Lov om vandløb 302 af 9. juni 1982, lovbekendtgørelse nr. 1579 af 8. december 2015.

¹⁰ Bekendtgørelse af lov om offentlige veje, lovbekendtgørelse nummer 1520 af 27. december 2014. Lov om private fællesveje, lov nummer 1537 af 21. december 2010 jf. lovbek. Nr. 1234 af 4. november 2015.

¹¹ Lov om forurenede jord nr. 370 af 2. juni 1999 jf. lovbekendtgørelse nr. 1324 af 4. november 2015.

2. Vilkår

Vilkårene i denne tilladelse er bindende for indvinder og ejer af den matrikel, der er givet tilladelse til at indvinde på.

2.1 Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen begynder

1. Først når Region Nordjylland har givet en igangsætningstilladelse, må arbejdet i graven med at indvinde råstoffer igangsættes. Igangsætningstilladelsen kan tidligst gives når klagefristen er udløbet. Klagefristen er 4 uger fra, at en tilladelse er meddelt. Såfremt der indkommer en klage, vil ansøger få besked, og gravningen må ikke iværksættes, før klagen er behandlet af klagemyndigheden.

Inden igangsætningstilladelse kan gives, skal vilkår 2-6 være opfyldte.

2. Indvinder skal udarbejde en opdateret grave- og efterbehandlingsplan for hele området, så den opfylder vilkårene i tilladelsen. Grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland.

Efterbehandlingsplanen skal tilgodese landskabelige og biologiske interesser. Hvis forholdene kræver det, kan Region Nordjylland senere i indvindingsforløbet stille krav om, at indvinder skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, som skal godkendes af Region Nordjylland.

Grave- og efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende:

- a. Graveplan – mindst i målforhold 1:2.000.
 - b. Efterbehandlingsplan – mindst i målforhold 1:2.000.
 - c. Et snit med områdets profil i målforhold 1:500 eller 1:1.000. Højdemål bør vises fem gange større end de vandrette mål. Snittet skal vise det nuværende og det fremtidige terræn i forhold til skel og grænserne for efterbehandling og gravning. Gravedybden skal også vises.
 - d. Grænsen for efterbehandling fremgår af afsnit "2.1.1 og 2.1.2", mens grænsen for gravning skal fastlægges i grave- og efterbehandlingsplanen. Grænsen for gravning skal sikre, at der er tilstrækkelige materialer til rådighed ved efterbehandlingen. Der skal beregnes, hvor meget overjord der er til rådighed for opbygning af skråningsanlæggene, hvorved neddozening af regulære materialer evt. kan reduceres og gravegrænsen derved kan fastlægges nærmere grænsen for efterbehandling.
 - e. Gravning og efterbehandling skal foregå i etaper.
 - f. Indvinder skal oplyse, hvor stort et areal, der ønskes afrømmet, når indvindingen er størst.
 - g. Graveretning skal vises.
 - h. Adgangen til området, hvor indvindingen skal ske, skal vises.
 - i. Placering af produktionsanlæg, lagerplads, tankanlæg samt depoter for overjord og muld skal fremgå af planen. Placeringen skal ske inden for grænsen for efterbehandling.
 - j. Oplysninger om skrænthældning.
3. Grænsen for det areal der må graves i, skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Nordjylland. Derefter skal der indsendes et målerids af gravegrænsen til Region Nordjylland, hvor afmærkningspælernes placering er angivet. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes og skal sikres, så de ikke bliver beskadiget. Det kan f.eks. ske med betonringe.
 4. Region Nordjylland skal have en garanti fra pengeinstitut eller kautionsforsikring. Garantien størrelse bliver beregnet af Region Nordjylland i forbindelse med godkendelse af grave- og efterbehandlingsplanen. Garantien pristalsreguleres automatisk en gang om året med Danmarks Statistiks pristal for jordarbejder mv. og med den aktuelle dato som udgangspunkt. Garantien frigives først, når efterbehandlingen er gennemført og godkendt af Region Nordjylland.

Region Nordjylland kan til enhver tid ændre garantiens størrelse, hvis forudsætningerne for beregningerne ændres. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis indvindingen sker på en måde, så efterbehandlingen vil koste mere end først antaget.

Såfremt indvinder ønsker at anlægge interne veje i råstofgraven stilles der en separat garanti for fjernelse af disse.

5. Der skal indbetales 1.660,- kr. til dækning af afgiften for tinglysning af servitut/deklaration om vilkår for indvindingen. Region Nordjylland sender ansøger en separat regning for dette.
6. Indvinder skal inden der kan gives igangsætningstilladelse indsende et opdateret geologisk profilsnit over graveområdet med angivelse af grundvandsspejlets beliggenhed til godkendelse ved Region Nordjylland.

Oplysning om hvornår gravearbejdet påbegyndes

7. Region Nordjylland skal underrettes inden indvindingen påbegyndes, underretningen skal ske skriftligt.
8. Vendsyssels Historiske Museum skal kontaktes og inddrages i planlægningen senest 4 uger før, at virksomheden påbegynder afrømning af muld i området. Dette skal ske af hensyn til udførelsen af en arkæologisk forundersøgelse

2.1.1 *Omfanget af retten til at indvinde*

9. Tilladelsen gælder til en årlig indvinding af 200.000 m³ sand, sten og grus over en 10-årig periode. Overjord og muld må ikke fjernes fra det område, indvindingen er tilladt på, men skal bruges til efterbehandlingen. Hvis der er et ønske om at fjerne overjord og muld, kræver det en ny tilladelse efter råstofloven.
10. Der må ikke graves dybere end til 1 meter over grundvandsspejlet. Grundvandsspejlets beliggenhed skal pejles i april måned. Kote til grundvandsspejlet vil blive fastlagt i henhold til vilkår 6 før råstofindvindingen startes.
11. Region Nordjylland kan på et hvilket som helst tidspunkt stille krav om, at der skal etableres pejlerør til måling af grundvandsspejlets beliggenhed.
12. Hvis det ønskes at grave dybere end tilladelsens grænser, kræver det en ny tilladelse efter råstofloven.
13. Indvinding andre steder på ejendommen end det tilladelsen omfatter, kræver en ny tilladelse efter råstofloven. Området, hvor indvindingen m.v. må ske, er på ca. 17,5 ha og fremgår af Bilag B.
14. Der må ikke uden tilladelse inddrages større arealer til at indvinde på end det areal, som er lagt til grund for beregning af garantien.
15. Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Region Nordjylland og Frederikshavn Kommune underrettes og drænene skal omlægges for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende. Andre løsninger kan i særlige tilfælde findes, men kun med tilladelse fra Frederikshavn Kommune.

2.1.2 *Afstandskrav, skelgennemgravning, flytning af vej, anlæg på skrån timer samt efterbehandling, støjvold og adgang til råstofgraven*

16. Der gælder følgende afstandskrav, Indvinder må ikke rømme muld og overjord af eller grave tættere på:
 - a. Naboskel end 5 meter
 - b. Naboskel mod syd end 10 meter, der skal mod syd i det sydvestlige hjørne etableres en 2 meter høj støv/støjvold.

- c. Overdrev mod syd end 10 meter.
- d. Vejskel Boelmøllevej end 10 meter. Der skal etableres en vold på mindst 2 meters højde ud mod vejen, volden skal placeres mindst 2 meter fra asfalkanten.
- e. Dige placeret i det sydvestlige hjørne end 10 meter.

Skelgennemgravning

- 17. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.
- 18. Der er tværs gennem arealet matrikuleret en vej med diverse ledninger og kabler. Der skal indgås aftale med lednings- og kabelejerne om flytning af ledningerne/kablerne inden der graves på arealet. Kopi af aftale sendes til Region Nordjylland.

Anlæg på skråninger

- 19. Under gravning og fordeling af overjord må skrænterne ikke have sådanne anlæg, at de frembyder fare for udskridning. Der må ved efterbehandlingen ikke etableres skråninger med en stejlere hældning end 1:2. Der skal ikke pålægges muld på skråningerne. Arealet i bunden af råstofgraven skal ved efterbehandling påføres mindst 0,5 meter muld.

Adgang til råstofgraven

- 20. Der skal ansøges Frederikshavn Kommune om en overkørselstilladelse, kopi sendes til RN.

2.1.3 Driftstider

- 21. Tilladelige driftstider er opført i tabel 1.

Driftstider	Hverdage	Lørdage
Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg m.v.	Kl. 7:00 – 17:00	7:00-12.00
Udlevering og læsning, herunder kørsel indenfor råstofgravens område.	Kl. 6:00 – 18:00	7.00-12.00

Tabel 1 – Tilladelige driftstider

- 22. Der må ikke arbejdes i råstofgraven udenfor den tilladte driftstid og der må ikke forekomme drift i råstofgraven på søn- og helligdage.
- 23. En udvidelse af driftstiden kan aftales med Region Nordjylland. En udvidelse er kun muligt i kortere perioder og kun i tilfælde af, at der findes specielle årsager hertil. Ansøgning om udvidelse af driftstiden skal være regionen i hænde senest 14 dage før.
- 24. Adgangsvejen til råstofgraven skal uden for åbningstiden være aflåst/afspærret med hegn, bom, kæde eller lignende.

2.1.4 Forebyggelse mod jord- og grundvandsforurening

Brændstofftanke

- 25. Tanke/beholdere med olieprodukter på mobile behandlingsanlæg, skal placeres i tætte opsamlingskar, der kan rumme indholdet af den største tank/beholder anbragt deri. For at undgå regnvand i opsamlingsbeholderen, skal det hele være overdækket. Optankning skal foregå under konstant tilsyn.

26. Tankene i råstofgraven til stationært materiel skal være typegodkendt efter olietankbekendtgørelsen. Tankene skal desuden være dobbeltskrogede.
27. Udstyr til tankning af stationært materiel, som drives af flydende brændstof (olie, benzin m.v.), skal være opsat/indrettet med automatisk stop ved fuld tank således, at et eventuelt spild i forbindelse med tankning kan tilbageholdes og opsamles.

Kørende og stationært materiel

28. Såfremt der udenfor råstofgravens driftstider, se afsnit "**Driftstider**", skal henstå køretøjer i selve råstofgraven, skal dette ske på et befæstet areal med afløb til olieudskiller.
29. Alt stationært og kørende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres. Der må ikke ske reparationer i råstofgraven, undtaget hvis dette sker på et impermeabelt underlag. Eventuelle reparationer skal foregå indenfor råstofgravens tilladte driftstider.
30. Der må ikke ske vask af materiel i råstofgraven.
31. Hvis der ønskes opstilling af andet materiel end det ansøgte, skal der fremsendes oplysninger herom til Region Nordjylland, der i givet fald vil fastsætte de nødvendige supplerende vilkår.

Kemikalier

32. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven, herunder kemiske midler til plantebekæmpelse af hensyn til risikoen for forurening af grundvandet.
33. Hvis virksomheden ønsker at bruge kemiske midler i råstofgraven, skal der opnås en særlig tilladelse hertil ved ansøgning hos Region Nordjylland.
34. Brug af tørsalt eller midler til at dæmpe støv, kan ske efter aftale med Region Nordjylland.

2.1.5 Affald

35. Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet, der ikke stammer fra graven. Der skal træffes foranstaltning til hindring af ukontrolleret aflæsning af affald og jordfyld.

Ejer og indvinder har ansvaret for, at der ikke – hverken midlertidigt eller varigt – henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.
36. Farligt affald skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig enten på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb eller i egnede tætte opsamlingskar. Oplagspladsen og opsamlingskar skal være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand eller kloak. Oplagspladser og opsamlingskar skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.
37. Affald skal bortskaffes i henhold til affaldsbekendtgørelsen og Frederikshavn Kommunes regulativ for erhvervsaffald.
38. Hvis der mod forventning findes affald under indvindingen, skal gravningen stoppes det pågældende sted og Region Nordjylland skal kontaktes.
39. Der må ikke ske afbrænding af affald i råstofgraven.
40. Eventuel tilførsel af jord til råstofgraven kræver en dispensation efter jordforureningslovens §52 og skal søges særskilt hos Region Nordjylland.

2.1.6 Støj og vibrationer

41. Råstofgravens eksterne støjniveau – målt efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger nummer 6/1984 eller beregnet efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nummer 5/1993 – og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydniveau i dB (A), må ikke overstige grænseværdierne, som fremgår af Tabel 2.

Tidsrum:	Mandag – fredag kl. 07:00-18:00	Mandag – fredag kl. 18:00-22:00	Alle dage kl. 22:00-07:00
Område-type (faktisk anvendelse):	Lørdag kl. 07:00-14:00	Lørdag kl. 14:00-22:00	
	Søn- og helligdage kl. 07:00-22:00		
Erhvervsområdet, herunder råstofområdet	60	60	60
Boliger i det åbne land	55	45	40

Tabel 2 - Grænseværdier for støj i enheden dB(A)

De anførte grænseværdier skal overholdes indenfor følgende referencetidsrum:

- For dagperioden på hverdage mandag til fredag samt søn- og helligdage kl. 07:00-18:00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.
 - I dagperioden på lørdage kl. 7:00-14:00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 7 timer og i perioden fra kl. 14:00-18:00 på lørdage skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 4 timer (fastsat efter "Orientering fra Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger", nr. 10, november 1989).
 - For aftenperioden alle ugens dage kl. 18:00-22:00 skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede time.
 - For natperioden kl. 22:00-07:00 alle ugens dage skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.
42. Ved boliger for ejeren af ejendommen eller indvinderen af råstofgraven må støjen dog overstige grænseværdierne.
43. Såfremt der fremkommer klager over støjgener fra råstofgraven, eller råstofmyndigheden af anden grund finder det nødvendigt, skal indvinderen på råstofmyndighedens forlangende lade udføre målinger eller beregninger af støjniveauet efter de retningslinjer, som er angivet i Miljøstyrelsens vejledninger, jf. afsnittet om støj. Målinger eller beregningerne foretages af et firma, der er akkrediteret til det. Målinger eller beregninger udføres normalt højst en gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede.
44. Er dokumentationen udført som beregninger, skal den indeholde oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for Region Nordjyllands vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Specielt skal støjklenderne beskrives og deres kildestyrke angives sammen med oplysninger om dæmpningen af kildernes støjudsendelse
45. Det akkrediterede støjfirma skal til Region Nordjylland fremsende forslag til måle og beregningsforudsætninger til godkendelse, inden målingerne udføres. Forslaget skal omfatte alle de støjklender/aktiviteter, der er i gang på virksomheden.

46. Målerapporten skal fremsendes til Region Nordjylland, senest 1 måned efter målingerne er foretaget, sammen med relevante oplysninger om produktionsforhold under målingerne.
47. Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier – fratrukket ubestemtheden på målingen – er mindre eller lig med støjgrænseværdien. Målingerne og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes, jf. Miljøstyrelsens støjvejledninger. Støjmålinger eller støjberegninger skal udføres og gennemføres under forhold, hvor råstofgraven er i fuld drift.
48. Hvis målingerne eller beregningerne viser, at støjen er højere end tilladt, skal indvinderen sørge for, at der bliver gjort noget for at dæmpe støjen. Nye målinger eller beregninger skal kunne bevise, at støjen derefter ligger indenfor det tilladte.

Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om nødvendigt kræves støjdæmpet, således at grænseværdierne kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummibelægning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

49. Indvinderen skal afholde alle udgifter til støjmålinger og støjberegninger.

Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

50. Der accepteres i anlægs- og efterbehandlingsfasen en periode på 2-4 uger, hvor der i tidsrummet kl. 07:00-17:00 på hverdage accepteres et støjniveau op til 60 dB(A) ved boliger i det åbne land.
51. Indvinder skal skriftligt underrette Region Nordjylland om, hvilken periode der forventes et højere støjniveau senest 5 arbejdsdage før, de støjende arbejder skal foretages.

Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

52. Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af råstofgravens bidrag til støjen, målt indendørs i de berørte bygninger, overstiger grænseværdierne, som fremgår af Tabel 3.

Anvendelse	A-vægtet lydtrykniveau (10-160 Hz), dB(A)	G-vægtet infralydniveau dB(A)
Beboelsesrum, herunder i børneinst. og lign.	20	85
Aften/nat (kl. 18:00-07:00)	25	85
Dag (kl. 07:00-18:00)		
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Tabel 3 - Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 Pa).

Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde, hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB.

53. Driften af råstofgraven må ikke medføre, at der udsendes vibrationer, som overstiger grænseværdierne, jf. Tabel 4, målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger.

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau Law i dB, gælder for det KB-vægtede accelerationsniveau
Boliger i det åbne land (hele døgnet)	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	80
Erhvervsbebyggelse	85

Tabel 4 - Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

54. Efterfølgende skal indvinderen på forlangende fra og efter nærmere aftale med Region Nordjylland, f.eks. ved naboklager, lade udføre målinger og beregninger til dokumentation af, at grænseværdierne, jf. tabel 3 og tabel 4, er overholdt. Dokumentation sker ved fremsendelse af skriftlig rapport over målinger og beregninger til Region Nordjylland.

Hvis målingerne viser, at den lavfrekvente støj, infralyd eller vibrationer er for store, skal de dæmpes. Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne nu kan overholdes. Der kan maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.

55. Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen på det aktuelle område. Målinger eller beregninger skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Virksomheden afholder selv alle udgifter i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.

56. Grænseværdierne for lavfrekvent støj og infralyd, jf. tabel 3, anses for overholdt, når et konkret måleresultat, uden tillæg eller fradrag for målingens ubestemthed, er lig med eller under den pågældende grænse. Grænseværdierne for vibrationer, jf. tabel 4, anses for overholdt, når et konkret måleresultat ikke overskrider den pågældende grænse.

2.1.7 Støv

57. Virksomheden må ikke give anledning til støvgener udenfor virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne.
58. Ved væsentlige støvgener skal virksomheden iværksætte støvdæmpende foranstaltninger, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje m.v. samt renholdelse af interne veje om nødvendigt skal indvindingen indstilles helt, specielt ved store gener for de boliger der ligger meget tæt på arealet. Overkørslen til råstofgraven skal indrettes, således at det forhindres, at materialer fra råstofgraven slæbes ud på offentlig vej. I tilfælde af, at det alligevel sker, skal det pågældende materiale fjernes.
59. Virksomheden skal få mængden af støv fra arbejdspladsen målt af et firma, der er autoriseret til det, eller som Region Nordjylland har godkendt, hvis regionen vurderer, at det er nødvendigt.
60. Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger, der nedbringer generne efter nærmere aftale med Region Nordjylland.

2.1.8 Efterbehandling

61. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer(e), indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
62. En eventuel ny indvinder skal enten følge den indsendte grave- og efterbehandlingsplan eller indsende en ny, som Region Nordjylland skal godkende.
63. Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvindingen og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Region Nordjylland kan kræve, at der skal foretages et nivellement og en opmåling, hvis grave- og efterbehandlingsplanen skal revideres.
64. Såvel lodsejer/grundejer og indvinder har pligt til at rette sig efter de anvisninger, som Region Nordjylland måtte give for, at udføre alle de arbejder planen handler om.
65. Den nødvendige mængde muld og overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.
66. Overjord og muld skal opbevares i adskilte depoter. Under depoter for overjord skal mulden være rømmet af, inden opbygningen af depotet påbegynder.
67. Jord med humus i, f.eks. muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter, da indholdet af organisk materiale ved tildækning giver risiko for forurening af grundvandet, på grund af nedbrydning af det organiske materiale.
68. Jordlagene skal opbygges sådan, at jorden bliver bedst mulig til jordbrug efterfølgende alternativt til natur. Det kan betyde, at indvinder skal bytte om på overjordens forskellige lag, hvis indvinder støder på lag med bedre egenskaber end det, der oprindeligt lå øverst. F.eks. skal jord med mest ler ligge øverst lige under muldlaget, mens bagharp skal ligge nederst.
69. Overjord og muld på arealet mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen skal rømmes af, inden skråningerne dozes ned. Når de har det rette anlæg, lægges overjord og muld på igen. må ikke pålægges muld på skrænterne.
70. Ved efterbehandling skal der ske grubning af gravens bund.
71. Gravemaskiner og redskaber med dertil hørende installationer, transportbånd, bygninger, skure samt eventuelt støbte fundamenter eller lignende, skal være fjernet senest 6 måneder efter indvindingens ophør.
72. Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets retablering.
73. Efterbehandlingen skal være færdig senest den 1. marts 2226, dog senest 1 år efter, at indvindingen er afsluttet.
74. Før indvinder påbegynder større arbejder med at efterbehandle, skal Region Nordjylland have besked om det, så eventuelle tvivlsspørgsmål kan blive afklaret.
75. Når efterbehandlingen er slut, skal Region Nordjylland have besked om det. Region Nordjylland skal ved tilsyn godkende efterbehandlingen.
76. Pligten til at afslutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage, med mindre indvinder har en særlig aftale med Region Nordjylland om en længere frist.
77. Der skal efterbehandles til landbrug og/eller naturformål herunder rekreative områder.

78. I tilfælde af, at der under gravningen opstår særlige landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer skal disse søges bevaret.

2.2 *Vilkår efter Vandforsyningsloven*

Der er ingen vilkår i henhold til vandforsyningsloven.

2.3 *Vilkår efter miljøbeskyttelsesloven*

Der er ikke øvrige vilkår i henhold til miljøbeskyttelsesloven.

2.4 *Vilkår efter naturbeskyttelsesloven*

Der er ikke vilkår i henhold til naturbeskyttelsesloven.

2.5 *Vilkår efter Museumsloven*

79. Ved gravearbejde kan virksomheden støde på fortidsminder, f.eks. bopladser og gravpladser, der ofte giver sig til kende i form af stenlægninger, potteskår, knogler, trækulsholdig jord eller lignende. Arbejdet skal indstilles i det omfang, det berører fortidsmindet. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens §27.

2.6 *Vilkår efter Skovloven*

Der indsættes ikke vilkår efter skovloven, da der ikke er registreret Fredsskov på arealet.

2.7 *Vilkår efter Vejloven og privatvejsloven*

Der henvises til Frederikshavn Kommunes tilladelse til vejadgang.

2.8 *Vilkår efter jordforureningsloven*

Der er ikke givet tilladelse i henhold til jordforureningslovens § 52 til tilførsel af jord til råstofgraven.

3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Tilladelsen til at indvinde råstoffer vil blive offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside, www.raa-stoffer.rn.dk. Det fremgår af hjemmesiden, hvilken dato afgørelsen er bekendtgjort.

I denne tilladelse er der truffet afgørelse efter råstofloven, planloven samt museumsloven.

Eventuel klage skal sendes til relevant myndighed, se afsnit 3.2.

3.1 Generel klagevejledning

En klage skal være skriftlig og den skal sendes via Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, der henvises til Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, hvor der er en vejledning om indtastning af en klage.

Klagen skal være indgivet på klagefristens sidste dag og skal være modtaget inden kontortids ophør. Hvis fristen udløber på en lørdag eller søn- og helligdag, forlænges fristen til efterfølgende hverdag.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet og før at det er meddelt virksomheden, at der ikke er klaget over tilladelsen.

Hvis der bliver klaget over tilladelsen, vil Region Nordjylland orientere virksomheden om dette.

3.1.1 Natur- og miljøklagenævnet

I forbindelse med indtastning af klagen på klageportalen, vil der skulle betales et gebyr på 500 kr. Klagen bliver først sendt videre når gebyret er betalt.

Gebyret tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse ønskes behandlet ved domstolene, skal der anlægges sag inden 6 måneder fra det tidspunkt, hvor denne afgørelse er modtaget.

3.2 Klagevejledning for de enkelte love

3.2.1 Afgørelse efter råstofloven

Der kan klages over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentligt bekendtgjort via klageportalen. Region Nordjylland får via klageportalen besked om at der er modtaget en klage og indsender de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse, jf. råstoflovens §§ 13-16.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø

- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.2.2 *Afgørelse efter museumsloven*

Afgørelse efter museumslovens §29a kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er offentlig bekendtgjort.

Region Nordjylland får via klageportalen besked om at der er modtaget en klage og indsender de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Afgørelsens adressat
- Ejeren(e) af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.2.3 *Afgørelse efter planloven*

Afgørelse efter planloven vedr. VVM kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er offentlig bekendtgjort.

Region Nordjylland får via klageportalen besked om at der er modtaget en klage og indsender de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Afgørelsens adressat
- Ejeren(e) af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.3 *Underretning*

Kopi af afgørelsen med bilag er den 17. februar 2016 sendt til:

- Frederikshavn Kommune, post@frederikshavn.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk
- Vendsyssels Historiske Museum, VHM@VHM.dk
- SKAT, myndighed@skat.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, frederikshavn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Kulturstyrelsen post@kulturstyrelsen.dk

Derudover orienteres følgende privatpersoner/naboer m.v. om, at der er foretaget en afgørelse, som kan ses på Regionens hjemmeside:

- Ole Broholm Andersen, Blakshøjgårdvej 8, 9900 Frederikshavn
- Jesper Josva Skræm, Boelmøllevej 20, 9900 Frederikshavn
- Peter Møllgaard og Gitte Broholm Møllgaard, Boelmøllevej 25, 9900 Frederikshavn
- Hans Ole Petersen og Tanika Miettinen Israelsen, Boelmøllevej 34, 9900 Frederikshavn
- Kurt Egil Levorsen og Liselotte Rysholt Levorsen, Boelmøllevej 35, 9900 Frederikshavn
- Anne Mette Ullitz Nielsen og Thomas Ullitz Nielsen, Brønderslevvej 169, 9900 Frederikshavn
- Per Schmidt Andersen, Fuglsangvej 10, 9900 Frederikshavn
- Carsten Britton Ørvad og Lisa Ørvad, Fuglsangvej 11, 9900 Frederikshavn
- Jørgen Adolf Holsko, Fuglsangvej 5, 9900 Frederikshavn
- Anette Overgaard Schmidt og Kurt Schmidt, Hestvangvej 10, 9900 Frederikshavn
- Ole Bouet, Hestvangvej 14, 9900 Frederikshavn
- Søren William Larsen, Huultgårdsvej 16, 9740 Jerslev J
- Ole Jørgensen, Rysholtvej 10, 9900 Frederikshavn
- Tenna Lis Sørensen, Rævdalvej 39, 9900 Frederikshavn
- Karl Ejner Jensen, Rævdalvej 41, 9900 Frederikshavn

4. Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningens indhold

Region Nordjylland har den 4. juni 2015 med senere tilføjelser modtaget en ansøgning fra Svend Aage Christiansen A/S om indvinding af råstoffer på en del af matr. nr. 7a Gærum By, Gærum, Boelmøllevej 25, 9900 Frederikshavn, Frederikshavn Kommune.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Ansøgningskema dateret 4. juni 2016, der er tale om en ny ansøgning i graveområdet.
- Ejendommen Boelmøllevej 25, 9900 Frederikshavn, en del af matr. nr. 7a Gærum By, Gærum, Frederikshavn Kommune.
- Ejendommen tilhører Peter Møllergaard, Boelmøllevej 25, 9900 Frederikshavn.
- Det ansøgte graveareal udgør ca. 17,5 hektar, se Bilag A og B
- Der forventes en årlig indvinding på 200.000 m³ sand, sten og grus, der forventes ingen gravning under grundvandsspejlet.
- Der ansøges om indvinding til en dybde på ca. 1 meter over grundvandsspejlet.
- Planlagt gravedybde op til 25 meter.
- Kote for grundvandsspejlet er ikke oplyst (DVR90)
- Kote for terrænet er varierende fra 65-45 meter.
- Der ansøges om tilladelse til gravning i 10 år.
- Arealet ønskes efterbehandlet til jordbrugsformål.
- Oplysninger om maskinpark forbrug af olie med videre, 2 læssemaskiner og 1 mobilt sorteringsværk. Ingen hydraulikolie 75000 liter dieselolie.
- Der er ikke søgt om vandindvinding samt bortledning.
- Der ønskes benyttet den eksisterende adgangsvej til biogasanlægget til råstofgraven.
- Driftstiderne er ansøgt til at være 7-17 på hverdag og 7-12 på lørdage. Læsning og udlevering fra 6-18 på hverdage.
- Arealet er udlagt i råstofplan 2012 som råstofindvindingsområde.

Der er vedlagt ansøgningen følgende bilag:

- Kortbilag
- Anmeldeskema til VVM, jf VVM-bekendtgørelsens bilag 5.
- Tinglysning
- Grave- og efterbehandlingsplan

4.2 Udtalelser

Ansøgningen om råstoffilladelse er sendt i høring ved forsyningsselskaber, museet, Frederikshavn Kommune samt flere naboer.

4.2.1 Frederikshavn Kommune

Region Nordjylland har modtaget følgende bemærkninger fra Frederikshavn Kommune:

- *Baggrundsinfo om grundvand: Der søges om tilladelse til gravning af råstof til 1 meter over grundvandsspejl. Arealerne ønskes brugt til landbrugsdrift efter endt råstofindvinding. Området, hvor der søges tilladelse til råstofindvinding, er beliggende i område med drikkevandsinteresser (OD). Området er ikke klassificeret som nitratfølsomt. Ifølge grundvandspotentialekort for området, er grundvandsstrømningsretning fra centrum af graveområdet og bort fra graveområdet i alle retninger. Øst for området (DGU 11.1395) findes der, ca. 10 meter under terræn, et ca. 10 meter dybt lerlag. Dette vil ikke blive berørt ved råstofgravningen, og vil yde en vis beskyttelse af det primære grundvandsmagasin. Syd for området ses der kun sand i lagene under råstofområdet (DGU 11.1474).*

- *Baggrundsinfo om vandforsyning: 150 meter øst for det ansøgte graveområde findes en drikkevandsboring på ejendommen (DGU 11.1395). Boringen er ifølge GEUS ca. 25 meter dyb. På ejendommen Fuglsangvej 5, ca. 230 meter syd for ansøgt graveområde, findes ligeledes en privat indvinding, en ca. 33 m dyb boring. I lovgivningen er der ikke fastsat afstandskrav til drikkevandsboringer i forbindelse med råstofindvinding. I Miljøstyrelsens vejledning "Administration af råstofloven, En vejledning til regioner og kommuner, september 2012" anbefales krav til en mindsteafstand mellem råstofgrav og vandindvindingsanlæg på 150 meter. I "Råstofindvinding på land, drejebog for VVM, Skov- og Naturstyrelsen, 2007" anføres, at som udgangspunkt bør en beskyttelseszone på 50 meter for privat boring/brønd respekteres. Afstandskravene er primært af hensyn til risiko for forurening af grundvand under råstofafgravning.*
- *Efterbehandling: Da Plan- og Miljøudvalget i Frederikshavn Kommune i 2011 forelagde området som forslag til råstofplan 2012, var det blandt andet med baggrund i, at entreprenøren stillede forslag om, at området blev efterbehandlet til et naturområde med offentlig adgang. Grundet arealets nærhed til Natura2000 område, nærhed til Gærum, nærhed til grundvandet og beslutningsgrundlaget for kommunens forslag om at medtage arealet i råstofplan 2012, anbefaler kommunen, at Region Nordjylland stiller vilkår om, at arealet efterbehandles til natur. Det betyder, at der ikke må anvendes sprøjtemidler eller gødning på arealet, muld og overjord kan anvendes et andet sted, og offentligheden får adgang efter naturbeskyttelseslovens regler om adgang på udyrkede marker.*
- *I tilfælde af, at Region Nordjylland ønsker at imødekomme ansøgningen og arealet dermed skal reetableres til landbrugsjord, så mener Frederikshavn Kommune, at det bør sikres at området reetableres med samme muldlag som før råstofgravning, dvs. 0,5 m muld. Det er i muldlaget, at der er biologisk omsætning af f.eks. pesticider og nitrat som kan forventes udbragt i forbindelse med fremtidig landbrugsdrift.*
- *Der bør stilles krav til oplag og anvendelse af brændstoffer og andre kemikalier, der skal sikre at uheld med spild af forurenende stoffer ikke vil forekomme.*
- *Ifølge Danmarks Arealinformation har der været et beskyttet dige på arealet, hvor der ønskes gravet råstoffer. Forhold omkring diget bør afklares med Kulturstyrelsen før der gives råstoftilladelse.*
- *Det bør tages mest muligt hensyn til de omkringboende naboer og borgere i Gærum i forbindelse med de vilkår, der stilles i råstoftilladelsen.*

4.2.2 Vendsyssels Historiske Museum

Region Nordjylland har modtaget følgende bemærkninger fra Vendsyssels Historiske Museum:

Vendsyssel historiske Museum vil anbefale en forundersøgelse af arealet forud for råstof indvinding idet det er absolut høj risiko område på grund af topografi, en afgrænset bakke og der i nær området er registreret mange oldtidshøje, sandsynligvis er der flere over pløjede høje, der ikke er registreret. Af de kendte høje er flere stenalder høje, bl.a. en langhøj fra tidlig bonde stenalder. Vi ved af erfaring at der omkring kendte høje ofte er andre begravelser og ritual aktivitet, ligesom bebyggelserne ligger lige i nærheden. Angående den ene af de overpløjede høje så er den synlig på reliefkort og nyder dermed en øget beskyttelse idet man ved den er der. Således skal man nord for det lille skovstykke passe voldsomt på ikke at komme for tæt på og dermed ødelægge højens fundament.

Jeg ved at det nogle gange bliver indskrevet i tilladelsen at indvinder skal gå i dialog med museet og få foretaget en større forundersøgelse såfremt museet anbefaler det, og det gør vi.

Vi har derimod ikke nogen indvending mod at der udvindes råstof på matrikel 7a.

4.2.3 Naboer mv.

Region Nordjylland har modtaget følgende bemærkninger fra naboer mv.

Thomas og Anne Mette Ullitz Nielsen

Undertegnede posterer hermed på det kraftigste mod "Råstoffilladelse på matr. 7a, Gærum By, Gærum". Nedenstående redegøres/begrundes for vores utilfredshed for den planlagte udgravning i området beliggende på Boelmøllevej, Gærum by, Frederikshavn.

Generelle betragtninger:

Det område ved Gærum, som er udpeget som muligt graveområde, er et område der rummer betydelig historie, både hvad angår natur og de ejendomme der er beliggende op ad det påtænkte graveområde. Det er et område der dagligt nydes af mange, store som små, såvel gående, løbere, cyklister og ryttere. Desuden er det vores vurdering at vejnettet ikke vil kunne bære den øget tunge trafik. Allerede i dag kan det til tider være meget farligt at færdes på Boelmøllevej som "blød trafikant", når der engang imellem kommer store tunge køretøjer og med udsigten til endnu flere af disse, ved etableringen af et graveområde, vil dette afskære os fra at færdes på forsvarlig vis som "blød trafikant" langs Boelmøllevej. Dernæst er der på Brønderslevvej ikke etableret cykelsti op til byen Gærum, dette på trods af at vejen er en skolevej. Sidst men ikke mindst er der ikke i hele Gærum by ordentlig cykelsti dvs. at på dele af strækningen, er der blot tegnet en stribe på vejen, hvor cyklister skal holde sig inden for, men med børn til og fra skole, vil etableringen af et graveområde udsætte disse børn for en betydelig større risiko end de er i dag.

Nedenstående er der endvidere redegjort for vores indsigelser i mere detaljeret form:

- Områder er udpeget som værende af "særlig værdifuldt kulturmiljø" og "særligt værdifuldt landskab". At påbegynde et graveområde vil for tid og evighed ødelægge dette smukke landskab. Jf. Kommunalplan beskrives særlig værdifuld kulturmiljø som værende "Inden for afgrænsningen af de udpegede områder i det åbne land jf. [korttema](#) skal de kulturhistoriske værdier beskyttes. Byggeri, anlægsarbejder og andre indgreb, der i væsentlig grad vil forringe oplevelsen eller kvaliteten af de kulturhistoriske værdier, må ikke finde sted i disse områder".
- Dernæst er et område liggende op ad graveområdet, endvidere i henhold til LBK nr. 933 af 24. september 2009 "Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse" § 3, betegnet som beskyttede naturtyper m.v. Graveområdet omkranser hele dette område og uanset foranstaltninger, vil dette blive dækket af sand pga. vinden. (Det omtalte område ligger ved gården Koustrup.)
- Iht. Rammerne for lokalplanlægning i Frederikshavn kommune, er "Skovtilplantning uønsket på langt størstedelen af området, dog undtaget den helt nordligste del af det påtænkte graveområde. Dette vil gøre en reetablering besværlig ift. at lave et sammenhængende rekreativt område efter endt råstofindvinding.
- Graveområdet ligger op ad et Natura 2000 området samt et habitat område og iht. Regionens egne vurderinger kan det ikke afvises, at graveområdet vil have negative indvirkninger på dette område.
- Der er i forvejen drikkevandsinteresser i området og et graveområde, vil desuden ødelægge muligheden for at udvinde yderligere drikkevand fremover, hvilket er en mangelvare. Dernæst er der umiddelbart uden for graveområdet målt grundvand 3-4meter under terræn og Regionen kan derfor ikke sikre at grundvandet ikke vil blive udsat for forurening. Hertil skal der ligeledes tages hensyn til såvel udspring til Bangsbo å (sydlige placering) og Åsted å (nordlige placering), da begge disse vil kunne tage skade ved etablering af et graveområde.
- Desuden er graveområdets placering meget tæt på byen Gærum. En placering der er meget uhenigtsmæssigt for landsbyens borgere og deres ønske om at være bosiddende i et naturfyldt og roligt område. I 2012, under sidste behandling vedr. råstofindvinding i pågældende område, blev der fremsendt underskriftindsamling fra netop Gærum by, mod etablering af grusgrav. Antallet af underskrifter fremviste med sin tydelighed en massiv modstand mod etablering af denne.

- *Iht. referat Plan –og miljøudvalget Frederikshavn 8. marts 2011*

Landhævninger efter sidste istid med marine fossile terrasser og kystklinter, samt Bangsbo Å-dal der danner et usædvanligt reliefrikt og mangegrenet mønster, udgør grundlaget for den geologiske udpegning i området. Det potentielle råstofområde består indenfor udpegningen, af en skrånende bakke op mod Natura 2000 området.

En tilladelse til råstofindvinding i området vil medføre varige ændringer i de geologiske beskyttelses- og interesseområder, samt i de udpegede områder for særligt værdifulde kulturmiljø og særligt værdifuldt landskab.

Boelmøllevej 34

Vi vil herfra Boelmøllevej 34 som en af de nærmeste naboer til det ansøgte område, på det kraftigste fraråde og åbne for råstofplaner matr. 7a Boelmøllevej 25 Gærum.

For det første har vi i området haft grusgrave, som er blevet lukket igen pga. sandfygning ind over de nærmeste naboer, og ikke mindst helt ind over Gærum by som huset flere hundrede beboere.

Man søger på et område få hundrede meter fra tidligere udgravninger, men samme afstand til Gærum by.

De er ikke i denne sag blevet hørt, eller orienteret hvilket vi finder meget mærkeligt. Da de blev hørt ifm. Underskriftindsamlingen i 2012 var samtlige af byens beboere med undtagelse af ganske få ikke interesseret i nye grusgrave i området.

Mht. natura 2000 og habitatområder har man nu søgt ca. 75 meter fra nærmeste af disse, da ser vi en massiv ødelæggelse af disse områder, da sand kan flyve ganske langt som vi har set ved tidlige udgravninger.

Støj kommer til og præge vores hverdag i en sådan grad at vi bliver stavnsbundet til vores ejendom så længe der skal køres så massivt, både på graveområdet, og til og fra disse.

Der er i øvrigt ikke anlagt cykelsti på hovedvejen til og fra det ansøgte område, hvilket kommer til og være en meget stor fare for de bløde trafikanter, og ikke mindst skoleelever der skal køre på samme strækning alle ugens hverdage.

4.3 Partshøring udkast til tilladelse

Udkast til tilladelse har været i høring hos

- Ole Broholm Andersen, Blakshøjgårdvej 8, 9900 Frederikshavn
- Jesper Josva Skræm, Boelmøllevej 20, 9900 Frederikshavn
- Peter Møllgaard og Gitte Broholm Møllgaard, Boelmøllevej 25, 9900 Frederikshavn
- Hans Ole Petersen og Tanika Miettinen Israelsen, Boelmøllevej 34, 9900 Frederikshavn
- Kurt Egil Levorsen og Liselotte Rysholt Levorsen, Boelmøllevej 35, 9900 Frederikshavn
- Anne Mette Ullitz Nielsen og Thomas Ullitz Nielsen, Brønderslevvej 169, 9900 Frederikshavn
- Per Schmidt Andersen, Fuglsangvej 10, 9900 Frederikshavn
- Carsten Britton Ørvad og Lisa Ørvad, Fuglsangvej 11, 9900 Frederikshavn
- Jørgen Adolf Holsko, Fuglsangvej 5, 9900 Frederikshavn
- Anette Overgaard Schmidt og Kurt Schmidt, Hestvangvej 10, 9900 Frederikshavn
- Ole Bouet, Hestvangvej 14, 9900 Frederikshavn
- Søren William Larsen, Huultgårdsvej 16, 9740 Jerslev J
- Ole Jørgensen, Rysholtvej 10, 9900 Frederikshavn
- Tenna Lis Sørensen, Rævdalvej 39, 9900 Frederikshavn
- Karl Ejner Jensen, Rævdalvej 41, 9900 Frederikshavn

Region Nordjylland har modtaget følgende bemærkninger fra de hørte.

Tanika Israelsen Hans Ole Petersen

Vi har tidligere indsendt indsigelse ang. Råstoffilladelse Boelmøllevej matr.nr. 7a Gærum by Gærum Frederikshavn Kommune.

Det lader til projektet alligevel uanfægtet vores protester både fra nærmeste naboer, og hele lokalsamfundet i og omkring Gærum ingen betydning har.

Vi forstår ikke Regionens måde og agerer på overfor beboerne, som på det kraftigste har sagt nej tak til kæmpe grusgrav i nærheden af vores beboelse.

Vi bliver spurgt som almindelige borgere, og svarer som almindelige borgere, om det vil få indflydelse på vores hverdag, og gik derfor i gang med en omfattende spørgerunde med underskriftindsamling i Gærum by og opland i 2012. Der var et kæmpe NEJ TAK fra samtlige beboere med undtagelse af ganske få.

Hvorfor vil man ikke i regionen etablerer er borgermøde så alle i Gærum by bliver orienteret, eller er der nogen det ikke tør stikke ansigtet frem. Med så massivt et NEJ TAK som underskriftindsamlingen dengang lød på, så burde man orientere borgere hvor det meste trafik til og fra grusgraven kommer til og foregå.

Det er os derfor totalt ubegribeligt at man derfor uanfægtet vores massive protester alligevel giver en tilladelse.

Dette skal vel ikke bero på om ganske få kan vinde mammon og generer rigtig mange i deres hverdag ?

Hvis man starter med kørsel alligevel til og fra projektet bør man se på hvor hensigtsmæssigt det er og anvende en vej til og fra graven lige efter et totalt uoverskueligt vejsving. Med kæmpe store lastbiler der skal igangsætte op af Boelmøllevej kan det ikke undgås trafikale problemer. Denne vej bør enten flyttes eller gøres overskuelig.

Derudover vil en 1 meter støj/støvvold mod Boelmøllevej ingen steder række. Der bør sikres med en mindst 2 eller 3 meter høj vold.

En 1 meter vold vil efter flere regnbyger synke sammen til og ligne en plovfuge, og har dermed ingen virkning !

Man har fra andre graveområder set skræksenarier hvor man total ødelægger naturen i kæmpe grave, og herefter giver tilladelse til yderlige områder der kan indvindes efter det ansøgte antal år. Naboerne er i disse områder selvfølgelig blevet vandt til støj og støv i deres hverdag, så her er man næsten sikker på og kan fortsætte uanfægtet.

Man her heller ikke tænkt sig og sikre de bløde trafikanter ifølge udspillet denne gang. Ingen cykelsti på trods af det er skolevej og hovedvej der mangler ca. 500 meter i begge sider fra Gærum kirke til Boelmøllevejs møde med Brønderslevvej.

De samme ejere af jorden som nu påtænker og etablerer grusgrav, har trods mange protester nedlagt flere alternative veje som kunne ha været anvendt som cykelstier, men som i dag er lagt under plovens skær i hans marker.

4.4 Høring af Frederikshavn Kommune i henhold til §10a vilkår til efterbehandling

Der er ikke indkommet bemærkninger fra Frederikshavn Kommune til udkast til tilladelse.

4.5 Ansøger

Udkast til tilladelse er sendt i høring ved ansøger og indvinder i henhold til forvaltningslovens § 19. Der er ikke indkommet bemærkninger fra ansøger.

5. Regionens behandling af sagen

5.1 Råstofplanen

Det ansøgte areal ligger lige sydvest for Frederikshavn. Det ansøgte areal ligger ved Gærum indenfor et område, som er udlagt i råstofplanen. I følge Råstofplan 2012 er området udlagt til indvinding af sand, sten og grus. Råstofferne indenfor området skal udnyttes og oparbejdes optimalt i overensstemmelse med deres kvalitet.

Der er tale om en ny tilladelse til indvinding af råstoffer i området. Der er ved udarbejdelsen af tilladelsen taget udgangspunkt i ansøgningen og de indkomne høringssvar.

5.2 Planloven – VVM-bestemmelserne¹²

Projektet er vurderet til at høre under planlovens regler om VVM-pligt, jf. bekendtgørelse nr. 1184 af 6. november 2014 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

Region Nordjylland har derfor udført en såkaldt VVM-screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse af, hvorvidt et givent anlæg er VVM-pligtigt. Indvinding af sand, grus og sten er opført under bekendtgørelsens bilag 2, pkt. 2a, hvorfor det skal vurderes om indvindingen kan have væsentlig indvirkning på miljøet.

Region Nordjylland har på baggrund af VVM-screeningen – som er vedlagt som bilag C – afgjort, at gennemførelsen af den ansøgte aktivitet ikke vurderes at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet på grund af dets art, dimension og placering. Projektet er derfor **ikke** VVM-pligtigt. Det betyder, at der **ikke** skal udarbejdes en VVM-redegørelse.

5.3 Kommuneplan og lokalplan

I Frederikshavn Kommunes Kommuneplan for 2015 gælder der følgende retningslinjer for området.

15.1 Særligt værdifulde landskaber

De [særligt værdifulde landskaber](#) er udpegede for at bevare særegne og egnskarakteristiske landskabstræk og skal bidrage til at give borgere og gæster unikke naturoplevelser. De særligt værdifulde landskaber skal så vidt muligt friholdes for anvendelse til formål, der kan påvirke oplevelsen af landskabet, f.eks. større byggeri samt større veje og tekniske anlæg. Øvrigt byggeri og anlæg skal placeres og udformes under særlig hensyntagen til landskabet. Der bør vises tilbageholdenhed med at udviske egnskarakteristiske træk i landskaberne.

For at give mulighed for at opleve landskaberne må der etableres stier, primitive overnatningsanlæg og lignende mindre anlæg til brug for [friluftsliv](#) og turisme i det omfang, det ikke forringer landskabsværdierne væsentligt.

17.4 Økologiske forbindelser

De [økologiske forbindelser](#) er udpegede for at sikre, at plante- og dyrearter har mulighed for at sprede sig fra et naturområde til et andet naturområde, samt for at forbedre levesteder og spredningsmuligheder for de dyr og planter, som forbindelserne skal sikre. Inden for områderne kan der opføres byggeri eller tekniske anlæg i det omfang, det ikke hindrer spredningen af dyr og planter. De økologiske forbindelser skal ikke i sig selv skærpe kravene til diffus forurening fra luften.

En del af området, den sydlige del er udlagt som økologisk forbindelse.

17.5 områder til flersidig anvendelse

For at understøtte mulighederne for at tilgodese flere hensyn samtidigt er der udpeget [områder til flersidig anvendelse](#). Inden for disse områder skal der søges mod at tage et samtidigt hensyn til eksempelvis natur, miljø, landskab og rekreative værdier samt fortsat bosætning og erhverv.

18.2 Områder, hvor ny skov er uønsket

¹² Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, bekendtgørelse nummer 1184 af 6. november 2014.

For at friholde arealer med særlige landskabelige sammenhænge, geologiske spor, natur- og kulturværdier samt råstofområder er der udpeget områder, hvor plantning af ny skov er uønsket

Udpegningen af områder, hvor plantning af ny skov er uønsket, betyder, at der i disse områder ikke kan plantes ny skov på landbrugsjord. Eksisterende skove og fredskovspligtige arealer berøres ikke af udpegningen. Inden for de udpegede områder kan der plantes læhegn.

Plantning af ny skov er uønsket i de regionale råstofområder, indtil råstofforekomsterne er udnyttede. Arealanvendelsen derefter er bestemt i hver enkelt råstoftilladelse.

Der er i området ikke ønsket ny skov efter endt råstofindvinding i henhold til retningslinje 18.3.

23.1 Værdifulde kulturmiljøer

For at sikre, at kulturarven og de værdifulde kulturmiljøer fortsat udgør vigtige potentialer for at tiltrække og fremme bosætning og turisme, er det vigtigt at værne om og sikre disse værdier.

De udpegede værdifulde kulturmiljøer skal søges synliggjort med henblik på at omsætte værdierne som et aktiv for udviklingen i Frederikshavn kommune.

Initiativer, hvor de værdifulde kulturmiljøer danner ramme for oplevelsesaktiviteter, skal fremmes.

Region Nordjylland vurderer, at aktiviteten og den efterfølgende efterbehandling af området er i overensstemmelse med Kommuneplanens rammer set i sammenhæng med hensynet til nuværende samt kommende interesser i området. Der er ikke vedtaget en lokalplan for området.

5.4 Jord og Grundvand

Der er ikke ansøgt om indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet eller om tilladelse til at bortpumpe grundvand eller sænke grundvandsstanden. Der er heller ikke søgt om vandindvinding.

I henhold til oplysninger fra Frederikshavn Kommune er området, hvor der søges tilladelse til råstofindvinding beliggende i område med drikkevandsinteresser (OD). Området er ikke klassificeret som nitratfølsomt. Ifølge grundvandspotentialekort for området, er grundvandets strømningsretning fra centrum af graveområdet og bort fra graveområdet i alle retninger. Øst for området (DGU 11.1395) findes der, ca. 10 meter under terræn, et ca. 10 meter dybt lerlag. Dette vil ikke blive berørt ved råstofgravningen, og vil yde en vis beskyttelse af det primære grundvandsmagasin. Syd for området ses der kun sand i lagene under råstofområdet (DGU 11.1474).

Det ansøgte areal er ikke beliggende indenfor indvindingsopland til vandværket, nærmeste indvindingsopland tilhørende Åsted vandværk er placeret ca. 1,7 km nordvest for arealet. 150 meter øst for det ansøgte graveområde findes en drikkevandsboring på ejendommen (DGU 11.1395). Boringen er ifølge GEUS ca. 25 meter dyb. På ejendommen Fuglsangvej 5, ca. 230 meter syd for ansøgt graveområde, findes ligeledes en privat indvinding, en ca. 33 m dyb boring.

Der er angivet en gravedybde på ned til 1 meter over grundvandsspejlet. Region Nordjylland vurderer, at der er tvivl om, hvordan grundvandsforholdene er i området og hvor det nøjagtige grundvandsspejl er placeret, der er derfor stillet vilkår om at virksomheden skal indsende en geologisk profil med angivelse af grundvandspotentialet, inden der gives igangsætningstilladelse. Der er endvidere stillet vilkår til håndtering af olie- og kemikalieaffald samt tankanlæg.

Med udgangspunkt i ovenstående samt de stillede vilkår i tilladelsen, vurderer Region Nordjylland, at den ønskede tilladelse til råstofgravning ikke vil få væsentlig betydning for grundvandsinteresserne i området.

5.5 Natur og landskab

Der er indenfor det ansøgte graveområde ikke registreret områder omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven eller fortidsminder. Området grænser dog op til naturområder mod syd. Den sydlige del er endvidere registreret som en økologisk forbindelse.

Der er registreret et dige, som grænser op til den sydvestlige del af arealet. Der er fra Frederikshavn Kommune givet dispensation til fjernelse af et registreret dige, som er fjernet for flere år siden.

Der er i tilladelsen stillet vilkår om afstandskrav til både dige og overdrev, da arealet i dag dyrkes landbrugs-mæssigt det vurderet med de stillede vilkår, at de grænseliggende naturområder ikke vil blive berørt af råstofgravningen.

Det vurderes, at med de stillede vilkår til efterbehandling, vil området kunne indpasses i landskabet efterfølgende.

Vilkår til at varetage museets interesser er indarbejdet i tilladelsen.

5.6 Miljømæssige forhold

5.6.1 Støj og støv

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 - "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Støjniveauet måles som det energiekvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, Lr. Der er med ansøgningen ikke indsendt værdier for støj i råstofgraven.

Region Nordjylland vurderer, at de af Miljøstyrelsen anbefalede støjgrænser næppe kan overholdes for alle bebyggelses vedkommende på alle tidspunkter i en råstofgravs driftsfase. Det kan derfor i et vist omfang være nødvendigt, - i for eksempel anlægsfasen, når indvinding foregår tæt på enkelte bebyggelser eller når efterbehandlingen foregår - at acceptere et højere støjniveau end de nævnte grænseværdier. Det vil dog kun være indenfor nærmere bestemte tidsrum - og der vil maksimalt kunne accepteres et støjniveau på 60 dB (A), som svarer til, hvad der normalt accepteres i erhvervs- og industriområder med forbud imod generende virksomheder.

De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnit 2.1.6.

Regionen vurderer, at disse støjgrænser kan overholdes med de fastsatte vilkår om aktiviteter og støjdæmpning. Nærmeste beboelse er Fuglsangvej 5, som er placeret ca. 170 meter syd for råstofgraven, der stillet krav om, at der etableres en 2 meter høj vold mod syd i det sydvestlige hjørne af arealet.

Regionen vurderer, at støv fra aktiviteten ikke vil udgøre et væsentligt problem, så længe virksomheden overholder tilladelsens vilkår.

Med en indvindingsmængde på ca. 200.000 m³ om året vil der komme en del trafik til og fra råstofgraven, det er dog Region Nordjyllands vurdering, at der ved trafikale reguleringer omkring overkørselstilladelsen kan ske forbedringer af trafiksikkerheden på Boelmøllevej. Frederikshavn Kommune har i tilladelsen til vejadgang anført, at adgangen om nødvendigt skal forstærkes med en "asfalttunge" og større svingradius. Det er Region Nordjyllands vurdering, at Brønderslevvej er bygget til at kunne håndtere belastningen fra den tungere trafik.

5.6.2 Graveafstande og periferiskråninger

Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler eller at der påføres bygningsanlæg m.m. skader.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger tager udgangspunkt i de, i ansøgningen, angivne gravedybdere og koter, men skal i de konkrete situationer tilpasses de virkelige forhold.

Det forventes, at der med de fastsatte afstandskrav og skråningshældninger vil være materiale nok til efterbehandling af skråningerne.

5.6.3 Udkast til efterbehandlingsplan

Der er stillet vilkår til indhold af grave- efterbehandlingsplanen, der er endvidere stillet vilkår om at planen skal være dækkende for hele området. Der henvises desuden til regionens vejledning "Udarbejdelse af grave- og efterbehandlingsplaner - i forbindelse med råstofindvinding", udarbejdet af Region Nordjylland.

Der foreligger et udkast til en grave- og efterbehandlingsplan, udkastet skal opdateres med udgangspunkt i vilkår for efterbehandlingen i henhold til de udstedte vilkår:

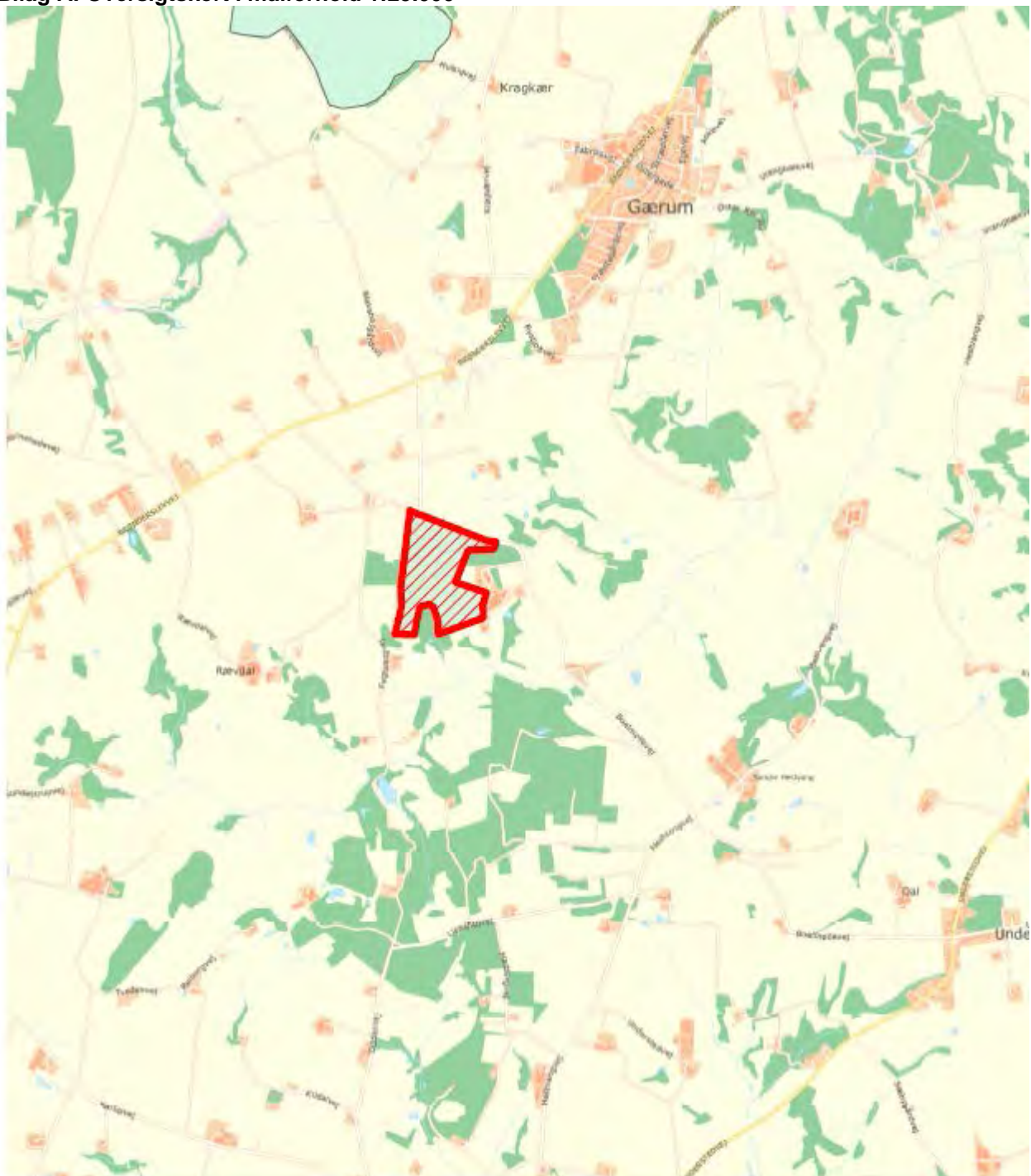
Grave- og efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende:


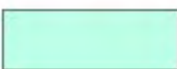

- a. Graveplan – mindst i målforhold 1:2.000.
- b. Efterbehandlingsplan – mindst i målforhold 1:2.000.
- c. Grænsen for efterbehandling, som skal vises, fremgår af afsnit "**Omfanget af retten til at indvinde**", mens grænsen for gravning skal fastlægges i grave- og efterbehandlingsplanen.
- d. Et snit med områdets profil i målforhold 1:500 eller 1:1.000. Højdemål bør vises fem gange større end de vandrette mål. Snittet skal vise det nuværende og det fremtidige terræn i forhold til skel og grænserne for efterbehandling og gravning. Gravedybden skal også vises.
- e. Grænsen for efterbehandling fremgår af afsnit 2.1.2, medens grænsen for gravning skal fastlægges i grave- og efterbehandlingsplanen. Grænsen for gravning skal sikre, at der er tilstrækkelig med materialer til rådighed ved efterbehandlingen. Der skal beregnes, hvor meget overjord der er til rådighed for opbygning af skråningsanlæggene, hvorved neddozering af regulære materialer evt. kan reduceres og gravegrænsen derved kan fastlægges nærmere grænsen for efterbehandling.
- f. Gravning og efterbehandling skal foregå i etaper.
- g. Indvinder skal oplyse, hvor stort et areal, der ønskes afkrævet, når indvindingen er størst.
- h. Graveretning skal vises.
- i. Adgangen til området, hvor indvindingen skal ske, skal vises.
- j. Placering af produktionsanlæg, lagerplads, tankanlæg samt depoter for overjord og muld skal fremgå af planen. Placeringen skal ske inden for grænsen for efterbehandling.
- k. Oplysninger om skrænthældning.

5.7 Region Nordjyllands samlede vurdering

Det er Region Nordjyllands vurdering, at der med de stillede vilkår til miljø, efterbehandling mv. er taget højde for de interesser og nabohensyn, der skal ske i området.

Bilag A: Oversigtskort i målforhold 1:25.000



	Tilladelse til indvinding på matr. nr. 7a Gærum By Gærum, Boelmøllevej 25, 9900 Frederikshavn, Frederikshavn Kommune		Sags nr. 2015-005192	
		Udlagt råstofområde		Kort: Bilag A
		Mål: 1:25.000		
		Udst af: Gitte Østergaard Sørensen		
		Dato: 22-12-2015	Rev:	
		Udsnit af Kort og Matrikelstyrelsens kortflyvebilagsfiler er gengivet med Kort- og Matrikelstyrelsens tilladelse. Kort- og Matrikelstyrelsen 1992/4.96.1129 DOK0306 © COWI		

Bilag B: Oversigtskort over område til råstofindvinding



Tilladelse til indvinding på matr. nr. 7a Gærum By
Gærum, Boelmøllevej 25, 9900 Frederikshavn,
Frederikshavn Kommune

Sags nr. 2015-009736	
Kort:	Bilag B
Mål: 1:5.000	
Udst. af: Gitte Østergaard Sørensen	
Dato: 22-12-2015	Rev:

Bilag C: VVM-screening

Basisoplysninger	Tekst
<p>Projektbeskrivelse (kan vedlægges)</p>	<p>Region Nordjylland har den 4. juni 2015 med senere tilføjelser modtaget en ansøgning fra Svend Aage Christiansen A/S om indvinding af råstoffer på en del af matr. nr. 7a Gærum By, Gærum, Boelmøllevej 25, 9900 Frederikshavn, Frederikshavn Kommune.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansøgningskema dateret 4. juni 2015, der er tale om en ny ansøgning i graveområdet. • Ejendommen Boelmøllevej 25, 9900 Frederikshavn, en del af matr. nr. 7a Gærum By, Gærum, Frederikshavn Kommune. • Ejendommen tilhører Peter Møllgaard, Boelmøllevej 25, 9900 Frederikshavn. • Det ansøgte graveareal udgør ca. 17,5 hektar, se Bilag A og B • Der forventes en årlig indvinding på 200.000 m³ sand, sten og grus, der forventes ingen gravning under grundvandsspejlet. • Der ansøges om indvinding til en dybde på ca. 1 meter over grundvandsspejlet. • Planlagt gravedybde op til 25 meter. • Kote for grundvandsspejlet er ikke oplyst (DVR90) • Kote for terrænet er varierende fra 65-45 meter. • Der ansøges om tilladelse til gravning i 10 år. • Arealet ønskes efterbehandlet til jordbrugsformål. • Oplysninger om maskinpark forbrug af olie med videre: 2 læssemaskiner og 1 mobilt sorteringsværk. Ingen hydraulikolie 75000 liter dieselolie. • Der er ikke søgt om vandindvinding eller bortledning. • Den eksisterende adgangsvej til biogasanlægget ønskes benyttet til råstofgraven. • Driftstiderne er ansøgt til at være 7-17 på hverdag og 7-12 på lørdage. Læsning og udlevering fra 6-18 på hverdage. • Arealet er udlagt i råstofplan 2012 som graveområde. <p>Der er vedlagt ansøgningen følgende bilag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kortbilag • Anmeldeskema til VVM, jf VVM-bekendtgørelsens bilag 5. • Tinglysning • Grave- og efterbehandlingsplan.
<p>Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på bygherre</p>	<p>Ansøger: Svend Aage Christiansen A/S Høngårdsvej 36 9750 Østervrå bf@saac.dk 98834244/21415015</p>

Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på kontaktperson/indvinder	Svend Aage Christiansen A/S Brian Findinge Høngårdsvej 36 9750 Østervrå bf@saac.dk 98834244/21415015		
Projektets adresse, matr. nr. og ejerlav	Matr. nr. 7a Gærum By, Gærum		
Projektet berører følgende kommune eller kommuner (omfatter såvel den eller de kommuner, som projektet er placeret i, som den eller de kommuner, hvis miljø kan tænkes påvirket af projektet)	Frederikshavn Kommune		
Oversigtskort i målestok 1:50.000	Se kortbilag A og B.		
Kortbilag i målestok 1:10.000 eller 1:5.000 med indtegning af anlægget og projektet (vedlægges dog ikke for strækingsanlæg)	Se kortbilag A og B:		
Forholdet til VVM reglerne	Ja	Nej	
Er projektet opført på bilag 1 til denne bekendtgørelse		X	Hvis ja, er der obligatorisk VVM-pligtigt. Angiv punktet på bilag 1:
Er projektet opført på bilag 2 til denne bekendtgørelse	X		Hvis ja, angiv punktet på bilag 2 2a, råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning

Projektets karakteristika	Tekst
<p>1. Hvis bygherren ikke er ejer af de arealer, som projektet omfatter angives navn og adresse på de eller den pågældende ejer, matr. nr. og ejerlav</p>	<p>Peter Møllgaard Boelmøllevej 25 9900 Frederikshavn</p>
<p>2. Arealanvendelse efter projektets realisering</p> <p>Det fremtidige samlede bebyggede areal i m²</p> <p>Det fremtidige samlede befæstede areal i m²</p>	<p>Jordbrugsmæssig drift.</p> <p>Der er tale om ca. 17,5 ha landbrugsjord, der er/vil blive inddraget til råstofindvinding. Der vil efterfølgende ikke være bebygget eller befæstet areal på det ansøgte.</p>
<p>3. Projektets areal og volumenmæssige udformning</p> <p>Er der behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektet og i givet fald hvor meget i m²</p> <p>Projektets samlede grundareal angivet i ha eller m²</p> <p>Projektets bebyggede areal i m²</p> <p>Projektets nye befæstede areal i m²</p> <p>Projektets samlede bygningsmasse i m³</p> <p>Projektets maksimale bygningshøjde i m</p>	<p>Der er ikke behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektet.</p> <p>Der er tale om ca. 17,5 ha landbrugsjord, der er/vil blive inddraget til råstofindvinding. Der vil efterfølgende ikke være bebygget eller befæstet areal på det ansøgte.</p> <p>Der er ikke umiddelbart behov for yderligere bebyggelse eller tekniske anlæg.</p>
<p>4. Projektets behov for råstoffer i anlægsperioden</p> <p>Råstofforbrug i anlægsperioden på type og mængde:</p> <p>Vand- mængde i anlægsperioden</p> <p>Affaldstype og mængder i anlægsperioden</p> <p>Spildevand – mængde og type i anlægsperioden</p> <p>Håndtering af regnvand i anlægsperioden</p>	<p>Der er ikke behov for anvendelse af råstoffer, der graves råstoffer.</p> <p>Der vil være tale om små mængder af farligt affald i forbindelse med reparation af maskiner og køretøjer, det vil ikke blive opbevaret i råstofgraven.</p>

Anlægsperioden angivet som mm/åå – mm/åå	Graveperioden vil være 10 år og forventes at løbe fra den 1. marts 2016 – 1. marts 2026.
--	--

Projektets karakteristika	Tekst
5. Projektets kapacitet for så vidt angår flow ind og ud samt angivelse af placering og opbevaring på kortbilag af råstoffet/produktet i driftsfasen: Råstoffer – type og mængde i driftsfasen Mellemprodukter – type og mængde i driftsfasen Færdigvarer – type og mængde i driftsfasen Vand – mængde i driftsfasen	Virksomheden indvinder råstoffer, som sælges. Der vil være oplag flere steder på pladsen. Indvindingsmængden forventes årligt at være op til 200.000 m ³ . sand, sten og grus.
6. Affaldstype og mængder, som følge af projektet i driftsfasen: Farligt affald: Andet affald: Spildevand til renselanlæg: Spildevand med direkte udledning til vandløb, sø, hav: Håndtering af regnvand:	Der forventes kun at forekomme små mængder af farligt affald i driftsfasen. Intet Ingen processpildevand. Regnvand afledes ved naturlig nedsivning.

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
7. Forudsætter projektet etablering af selvstændig vandforsyning?		X	Nej.
8. Er anlægget eller dele af anlægget omfattet af standardvilkår? se http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Industri/Godkendelse+af+listevirksomheder/Branchebilag/		X	Nej
9. Vil anlægget kunne overholde alle de angivne standardvilkår?			Ikke Aktuel

10. Er anlægget eller dele af anlægget omfattet af BREF-dokumenter? Se - http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Industri/BAT-+bedst+tilgaengelige+teknik/		X	Nej
11. Vil anlægget kunne overholde de angivne BREF-dokumenter?			Ikke aktuel
12. Er anlægget eller dele af anlægget omfattet af BAT-konklusioner? Se - http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Industri/BAT-+bedst+tilgaengelige+teknik/		X	Nej.

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
13. Vil anlægget kunne overholde de angivne BAT-konklusioner?			Ikke Aktuel
14. Er projektet omfattet af en eller flere af Miljøstyrelsens vejledninger eller bekendtgørelser om støj? Se http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Stoej/regler_vejledninger/Oversigt_vejledninger/vejledningeroganvisninger.htm	X		Støjevejledningen, støj fra virksomheder : Vejledning: Måling af støj fra virksomheder Vejledning: Beregning af støj fra virksomheder Supplement til støjvejledningen virksomhedsstøj, tillæg juli 2007
15. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de vejledende grænseværdier for støj og vibrationer? Se ovenfor	X	(X)	Det forventes, at de vejledende støjgrænser ikke vil kunne overholdes i fasen med afrømning af muld og overjord, men ved etablering af vold og indlæggelse af en beskyttelseszone forventes støjgrænserne ellers at kunne overholdes i driftsfasen.
16. Vil det samlede anlæg, når projektet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for støj og vibrationer? Se ovenfor.	X		Se ovenfor punkt 15.

17. Er projektet omfattet Miljøstyrelsens vejledninger, regler og bekendtgørelser om luftforurening? Se http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Luft/Luftforurening_fra_virksomheder/luft_fra_virks_vejledninger_og_bekendtgørelser/Vejledninger_og_bekendtgørelser.htm		X	Nej.
18. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening? Se ovenfor.			Ikke aktuel
19. Vil det samlede anlæg kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening? Se ovenfor			Ikke aktuel
20. Vil projektet give anledning til støvgener eller øgede støvgener <ul style="list-style-type: none"> - I anlægsperioden? - I driftsfasen? 	X		Der skal i perioder forventes, at der vil forekomme støvgener fra projekt. Der vil i tilladelsen stilles vilkår om, at disse gener afhjælpes f.eks. ved brug af vand.

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
21. Vil projektet give anledning til lugtgener eller øgede lugtgener <ul style="list-style-type: none"> - I anlægsperioden? - I driftsfasen? 		X	Nej
22. Vil anlægget som følge af projektet have behov for belysning som i aften og nattetimer vil kunne oplyse naboarealer og omgivelserne. <ul style="list-style-type: none"> - I anlægsperioden? - I driftsfasen? 		X	Nej
23. Er anlægget omfattet af risikobekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer nr. 1666 af 14. december 2006? https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=13011		X	Nej

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
24. Kan projektet rummes inden for lokalplanens generelle formål? Se http://kort.plansystem.dk/searchlist.html			Ikke aktuell, der findes ingen lokalplan.
25. Forudsætter projektet dispensation fra gældende bygge- og beskyttelseslinjer? Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/		X	Projektet forudsætter ikke dispensation fra bygge eller beskyttelseslinier.
26. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer?		X	Nej det er ikke vurderet, at projektet er begrænsende for naboarealet.
27. Vil projektet kunne udgøre en hindring for anvendelsen af udlagte råstofområder? Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/		X	Nej, projektet sikrer udnyttelse af råstoffer.
28. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen? Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/		X	Nej

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
29. Forudsætter projektet rydning af skov? (skov er et bevokset areal med træer, som danner eller indenfor et rimeligt tidsrum ville danne sluttet skov af højstammede træer, og arealet er større end ½ ha og mere end 20 m bredt.)		X	Nej
30. Vil projektet være i strid med eller til hinder for realiseringen af en rejst fredningssag? Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/		X	Nej
31. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste beskyttede naturtype i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3? Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/			Et overdrev der ligger umiddelbart syd for arealet.

32. Rummer § 3 området beskyttede arter og i givet fald hvilke? Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/		X	Region Nordjylland vurderer, at det ansøgte ikke vil medføre nogen påvirkning af arter og naturtyper, der er udpegningsgrundlag for habitat- eller fuglebeskyttelsesområdet.
33. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste fredede område. Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/			Der er ca. 160 meter til beskyttelseszonen for den nærmeste gravhøj.
34. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste Habitatområde (Natura 2000 områder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder). Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/			<p>I forbindelse med Råstofplan 2012 er der ved udlægning af graveområdet udarbejdet en screening for Habitatkonsekvensvurdering. Det nærmeste Natura 2000-områder nr. 8 Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder H8 og H216. Habitatområdet ligger i en afstand på ca. 150 meter.</p> <p>Screeningen for habitatkonsekvensvurderingen konkluderer samlet, at det er muligt at indvinde råstoffer i dele af det foreslåede graveområde, uden at påvirke Natura 2000 områdets økologiske funktionalitet og integritet negativt. Dog er det usikkert hvordan brud på højtliggende, vandspærrende lerlag i den nordlige del af Gærum 1 vil påvirke hydrologien i Natura 2000 områdets nærmest beliggende naturtyper, hvorfor dette enten bør undersøges nærmere eller undlades. Råstofindvinding i de øvrige dele vil ikke forringe mulighederne for opfyldelse af bevaringsmålsætningerne for området, eller naturtyper og arters mulighed for at opnå gunstig bevaringsstatus, såfremt man fra kommunens side stiller vilkår, der sikrer at områdets hydrologi ikke ændres, og at der holdes tilstrækkelig afstand til naturtyper og fredskove.</p> <p>Den nordlige del af det undersøgte område er ikke udlagt som graveområde og indgår heller ikke som en del af ansøgningen. Region Nordjylland vurderer derfor, at der kan gives tilladelse til indvinding af råstoffer i det ansøgte område i forhold til den tidligere udarbejdede screening for habitatkonsekvensvurdering, som er vedlagt som bilag G</p>
35. Vil det samlede anlæg som følge af projektet kunne overholde kvalitetskravene for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet, jf. bekendtgørelse nr. 1022 af 25. august 2010 https://www.retsinformatio.n.dk/Forms/R0710.aspx?id=132956 og bekendtgørelse nr. 1339 af 21. december 2011? https://www.retsinformatio.n.dk/Forms/R0710.aspx?id=139396 samt kvalitetsmålsætningen i vandplanen? Se http://www.naturstyrelsen.dk/Vandet/Vandplaner/Offentlig_hoering/	X		ja
36. Er projektet placeret i et område med særlige drikkevandinteresser? Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/		X	<p>Der er ikke ansøgt om indvinding af råstoffer under grundvandspejlet eller om tilladelse til at bortpumpe grundvand eller sænke grundvandsstanden. Der er heller ikke søgt om vandindvinding.</p> <p>I henhold til oplysninger fra Frederikshavn Kommune er området, hvor der søges tilladelse til råstofindvinding beliggende i område med drikkevandsinteresser (OD). Området er ikke klassificeret som nitrutfølsomt. Ifølge grundvandspotentialkort for området, er grundvan-</p>

			<p>dets strømningsretning fra centrum af graveområdet og bort fra graveområdet i alle retninger. Øst for området (DGU 11.1395) findes der, ca. 10 meter under terrænen, et ca. 10 meter dybt lerlag. Dette vil ikke blive berørt ved råstofgravningen, og vil yde en vis beskyttelse af det primære grundvandsmagasin. Syd for området ses der kun sand i lagene under råstofområdet (DGU 11.1474).</p> <p>Det ansøgte areal er ikke beliggende indenfor indvindingsopland til vandværket, nærmeste indvindingsopland tilhørende Åsted vandværk er placeret ca. 1,7 km nordvest for arealet. 150 meter øst for det ansøgte graveområde findes en drikkevandsboring på ejendommen (DGU 11.1395). Boringen er ifølge GEUS ca. 25 meter dyb. På ejendommen Fuglsangvej 5, ca. 230 meter syd for ansøgt graveområde, findes ligeledes en privat indvinding, en ca. 33 m dyb boring.</p> <p>Der er angivet en gravedybde på ned til 1 meter over grundvandsspejlet. Region Nordjylland vurderer, at der er tvivl om, hvordan grundvandsforholdene er i området og hvor det nøjagtige grundvandsspejl er placeret, der er derfor stillet vilkår om at virksomheden skal indsende en geologisk profil med angivelse af grundvandspotentialer inden, der gives igangsættelsestilladelse. Der er endvidere stillet vilkår til håndtering af olie- og kemikalieaffald samt tankanlæg.</p> <p>Med udgangspunkt i ovenstående samt de stillede vilkår i tilladelsen, vurderer Region Nordjylland, at den ønskede tilladelse til råstofgravning ikke er af væsentlig betydning for grundvandsinteresserne i området.</p>
<p>37. Er projektet placeret i et område med registreret jordforurening? Se http://arealinformation.miljoeportal.dk/distribution/</p>		X	<p>Nej</p>
<p>38. Kan anlægget påvirke</p> <ul style="list-style-type: none"> - Historiske landskabstræk - Kulturelle landskabstræk - Arkæologiske værdier/landskabstræk - Æstetiske landskabstræk - Geologiske landskabstræk 		X	<p>Der er indenfor det ansøgte graveområde ikke registreret fortidsminder. Området grænser dog op til naturområder mod syd. Den sydlige del er endvidere registreret som en økologisk forbindelse, der er endvidere et dige, som grænser op til den sydvestlige del af arealet.</p> <p>Der er i tilladelsen stillet vilkår om afstandskrav til både dige og overdrev, da arealet i dag dyrkes er det vurderet med de stillede vilkår, at de grænsegiggende naturområder ikke vil blive berørt af råstofgravningen.</p> <p>Det vurderes, at der med de stillede vilkår til efterbehandling, vil området kunne indpasses i landskabet efterfølgende.</p> <p>Vilkår til at varetage museets interesser er indarbejdet i tilladelsen.</p>

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
38. Er der andre lignende anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte må forventes at kunne medføre en øget samlet påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)?		N	Det er vurderet, at biogasanlægget på naboarealet vil have en mindre kumulativ effekt, det vurderes ikke, at det vil medføre en væsentlig øget samlet påvirkning af miljøet.
39. Vil den forventede miljøpåvirkning kunne berøre nabolande?		X	Projektet har ikke grænseoverskridende karakter, hverken lokalt eller regionalt.
40. En beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge eller begrænse væsentlige skadelige virkninger for miljøet?			Der forventes ikke at opstå væsentlige skadelige virkninger for miljøet. Der vil ske afvanding for at mindske støvgener samt etablering af vold til begrænsning af støv og støjgener.

Bilag D: Udkast til deklARATION vedrørende efterbehandling

Kopi af deklARATION, som tinglyses på matr. nr. 1qm Lundergård Hgd., Jetsmark

Deklaration om efterbehandling

I forbindelse med råstoftilladelse af 17. februar 2016 til indvinding af sand, sten og grus på matr. nr. 7a Gærum By, Gærum, Boelmøllevvej 25, 9900 Frederikshavn.

Tilladelsen er givet efter §7 og §10 i råstofloven. Der er knyttet en række betingelser til tilladelsen, og Region Nordjylland deklarerer her en del af dem:

Region Nordjylland er påtaleberettiget.

1. Indvindingen skal være slut inden den 1. marts 2026.
2. Arbejdet med efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være afsluttet senest den 1. marts 2026.
3. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af invinderen og ejeren, indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.

Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvindingen og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt.

Ejeren og brugeren har pligt til at rette sig efter de anvisninger, som Region Nordjylland måtte give, for at udføre alle de arbejder, planen handler om.

4. Der skal efterbehandles til landbrug og/eller naturformål og rekreative områder. Der må ikke graves dybere end til 1. meter over grundvandsspejlet.
5. Region Nordjylland kan på et hvilket som helst tidspunkt stille krav om, at der etableres pejlerør til måling af grundvandsspejlets beliggenhed.
6. Under gravning og fordeling af overjord må skrænterne have sådanne anlæg, at de ikke frembyder fare for udskridning. I områder, hvor der ikke skal ske skelgennemgravning, må der ikke være en stejlere skråningshældning end 1:2. Der skal ikke pålægges muld på skråningerne. Arealet i bunden af råstofgraven skal ved efterbehandling påføres mindst 0,5 meter muld.
7. Der må ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere vejskel end 10 meter mod Boelmøllevvej. I denne 10 meter zone skal der anlægges 2 meter høj jordvold ikke nærmere end 2,0 meter fra asfalkanten.
8. Der må ikke graves tættere på dige placeret i det sydvestlige hjørne end 10 meter.
9. Der må ikke graves tættere på de sydlige overdrev end 10 meter.
10. Der er tværs gennem arealet matrikuleret en vej med diverse ledninger og kabler, der skal indgås aftale med lednings- og kabelejerne om flytning af ledningerne/kablerne inden der graves på arealet. Kopi af aftale sendes til Region Nordjylland.

11. Overjord og muld må ikke fjernes fra det område indvindingen er tilladt på, men skal benyttes til efterbehandlingen. Hvis der er et ønske om at fjerne overjord og muld, kræver det en ny tilladelse efter råstofloven.
12. Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet, der ikke stammer fra graven.
13. Muldjord og mineraljord, der kommer andre steder fra, må ikke modtages i graven uden dispensation fra Region Nordjylland i det enkelte tilfælde efter § 52 i lov om forurennet jord.
14. I tilfælde af gravning på de tilgrænsende ejendomme kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt - både under og efter gravningen - forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.
15. Hvis indvinderens virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinderen som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked om det.
16. Region Nordjylland kan efter råstofloven, på baggrund af en konkret vurdering, fravige et vilkår, når omstændighederne tilsiger det, og forholdet vurderes at være af mindre eller underordnet betydning samt hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Region Nordjylland
Aalborg den **indsæt dag + måned + år**

Gitte Sørensen
civilingeniør

Bilag E: Generelle bestemmelser

De generelle bestemmelser er bestemmelser, der er fastsat i gældende lovgivning og de kan ikke påklages.

Tilsyn

1. Region Nordjylland fører tilsyn med at vilkårene i råstof tilladelsen overholdes. Efter råstofloven har Region Nordjyllands medarbejdere uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at se, om lovene overholdes og de vilkår, der er givet i råstof tilladelsen. Politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.
2. Region Nordjylland skal efter råstofloven foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Nordjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Hvis det ikke sker i rette tid, kan Region Nordjylland få arbejdet lavet på ejerens eller indvinderens regning, jf. råstoflovens § 33.

3. Region Nordjylland kan efter råstofloven fravige et vilkår, når et forhold vurderes at være af mindre eller underordnet betydning. Et vilkår kan fraviges på baggrund af en konkret vurdering eller hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Omfang af indvinding

4. Jf. råstoflovens § 9, stk. 2, skal det anmeldes til Region Nordjylland, hvis indvinder ønsker at indvinde andre råstoffer på arealet end det tilladte. Anmeldelsen skal ske senest 4 uger efter, at den nye indvinding er påbegyndt. Derefter har Region Nordjylland inden for de efterfølgende 4 uger mulighed for, at forbyde den nye indvinding eller stille ændrede vilkår på baggrund af den ændrede indvinding.

Tinglysning

5. På ejendommen bliver der tinglyst en deklaration, som omfatter betingelser/vilkår for indvindingen og efterbehandlingen. Den bliver tinglyst i forbindelse med, at igangsætningstilladelsen bliver udstedt.

Bortfald og inddragelse af tilladelse

6. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.
7. Region Nordjylland kan efter råstofloven tilbagekalde en tilladelse i tilfælde af, at indvinder groft eller gentaget overtræder vilkår eller lovene i øvrigt.

Konkurs m.v.

8. Hvis indvinders virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinder som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked herom.

Ejer- og brugerforhold

9. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der ejer det areal indvindingen sker på. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der står for indvindingen.

Indberetning af råstofafgift og –undersøgelser

10. Indvinder skal hvert år indberette til den årlige råstofstatistik. Region Nordjylland sender indberetningsskemaer ud. Der skal udfyldes et indberetningsskema med oplysninger om indvundne materialer og mængder for hver grav. Skemaerne sendes til Region Nordjylland. Region Nordjylland sender de udfyldte skemaer til Danmarks Statistik, jf. råstoflovens § 29.
11. Indvinder skal betale en afgift til Staten for hver m³, der indvindes. Afgiften opkræves af SKAT og er for øjeblikket på 5 kr. pr. m³. Region Nordjylland giver meddelelse til SKAT ved at sende en kopi af råstoffilladelsen.
12. Inden 3 måneder efter boringer m.v. efter råstoffer i jorden skal resultaterne indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS). Det skal ske på særlige skemaer, som fås hos Region Nordjylland.

Fremmed jord

13. Muldjord og mineraljord, der kommer andre steder fra, må ikke modtages i graven uden dispensation fra Region Nordjylland i det enkelte tilfælde, jf. jordforureningslovens § 52. Indvinder kan få et skema ved Region Nordjylland som skal bruges, når indvinder vil søge om dispensation til at modtage jord andre steder fra.

Vandindvinding, grundvandssænkning, overfladevand og dræn

14. Der må ikke indvindes vand i graven. Dette kræver en særlig tilladelse fra kommunen. Indvinding af vand skal ske fra godkendt boring.
15. Der må ikke uden særlig tilladelse fra kommunen foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.
16. Såfremt der i forbindelse med vandindvindingen blotlægges dræn, kan kommunen forlange disse omlagt for, at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

Fortidsminder og naturhistoriske genstande

17. Hvis der under gravningen fremkommer fortidsminder, der ikke er registreret, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang fortidsmindet berøres. Det kan f.eks. være gravpladser, bopladser, kirker og lignende, der ofte giver sig tilkende i form af stenlægninger, potteskår, knogler, trækulsholdigt jord eller lignende. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 27.

Anmeldelsen skal ske til Vendsyssels Historiske Museum e-mail: VHM@VHM.dk

18. Hvis der i forbindelse med gravningen fremkommer en usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang det berører genstanden. Det kan f.eks. være en geologisk, botanisk eller zoologisk genstand af fossil eller subfossil karakter eller en meteorit, der er af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 29.

Anmeldelsen skal ske til Naturhistorisk Museum, Wilhelm Meyers Allé 210, Universitetsparken, 8000 Aarhus C, tlf. 86 12 97 77, e-mail: nm@nathist.dk.

19. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende indenfor dette areal.
20. På fortidsminder og indenfor en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.

Bilag IV-arter

21. De dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven (Bilag IV-arter), må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven må ikke beskadiges eller ødelægges.

Bilag F – Uddrag af museumsloven – Bekendtgørelse af museumsloven nr. 358 af 8. april 2014

§ 27. Den arkæologiske kulturarv omfatter spor af menneskelig virksomhed, der er efterladt fra tidligere tider, dvs. strukturer, konstruktioner, bygningsgrupper, bopladser, grave og gravpladser, flytbare genstande og monumenter og den sammenhæng, hvori disse spor er anbragt.

Stk. 2. Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Fundne genstande, der ikke er danefæ, jf. § 30, stk. 1, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende kulturhistoriske museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 3. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en arkæologisk undersøgelse, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er afgjort. Senest 1 år efter, at anmeldelsen er modtaget, kan arbejdet genoptages, medmindre kulturministeren har afgivet indstilling om erhvervelse af fortidsmindet efter stk. 8.

Stk. 4. Udgiften til den arkæologiske undersøgelse afholdes af den, for hvis regning jordarbejdet skal udføres.

Stk. 5. Udgiften afholdes dog af kulturministeren, såfremt

1) årsagen til undersøgelsen er erosion eller jordarbejde i forbindelse hermed eller jordarbejde udført som led i dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder eller som led i almindelig skovdrift, medmindre driften forestås af en statslig eller kommunal myndighed, i hvilke tilfælde udgiften afholdes af vedkommende myndighed,

2) det kulturhistoriske museum i udtalelsen efter § 25 har oplyst, at jordarbejdet ikke vil indebære en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder, eller

3) fortidsmindet fredes efter lov om naturbeskyttelse eller erhverves med henblik på bevaring på stedet efter stk. 8.

Stk. 6. Kulturministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til udgifter til arkæologiske undersøgelser, der gennemføres efter stk. 3, jf. stk. 4.

Stk. 7. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er endeligt afgjort, erstattes af kulturministeren. Kan der ikke opnås enighed om erstatningen, fastsættes denne af den taksationskommission, der er nævnt i naturbeskyttelsesloven.

Stk. 8. Finder kulturministeren, at det pågældende fortidsminde bør bevares på stedet for eftertiden, kan kulturministeren erhverve fortidsmindet og eventuelt omkringliggende areal. Erhvervelsen kan ske ved ekspropriation efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 9. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger hertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer fund eller under arbejder kan formodes at fremkomme fund som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.

Stk. 10. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed efter stk. 3 og om gennemførelse af bestemmelserne i stk. 4-6.

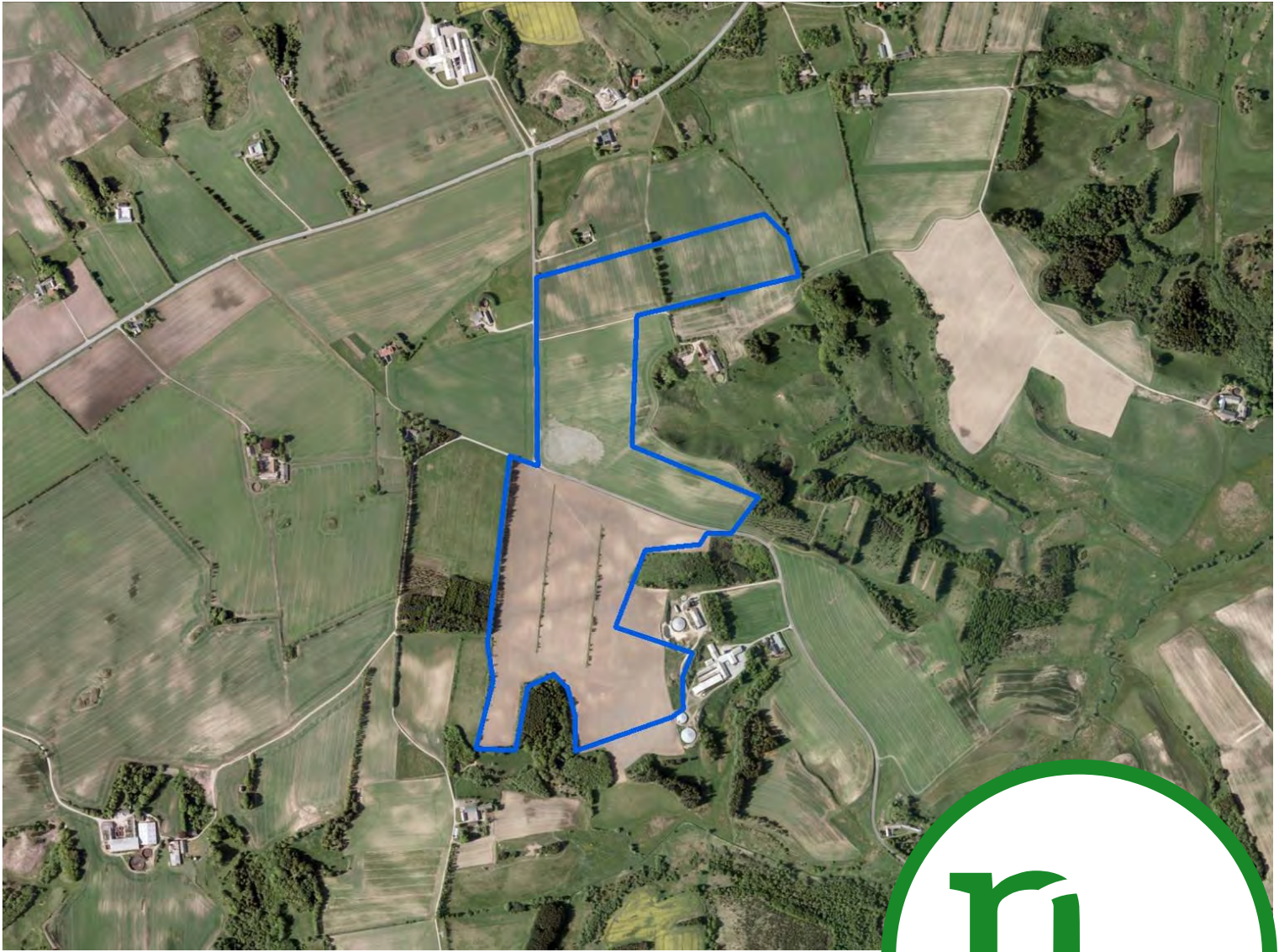
Oversigtsskema

Råstofgravens beliggenhed	7a Gærum, Gærum By, Frederikshavn Kommune
Råstofstype	Sand, sten og grus
Tilladelsens varighed	10 år
Sagsnummer/journalnummer	2015- 009736
Tidligere meddelte tilladelser	Ingen
Offentliggørelse	februar 2016
Klagefristens udløb	4 uger efter offentliggørelse
Frist for efterbehandling	1. marts 2026

Indvinder og Ansøger	Svend Aage Christiansen A/S Hønsgårdsvej 36 9750 Østervrå 98834244/21415015 bf@saac.dk
Grundejer	Peter Møllergaard Boelmøllevvej 25 9900 Frederikshavn
Indvinders telefon/mobilnummer	21415015
Indvinders e-mailadresse	bf@saac.dk
Indvinders CVR-nummer	13170541
Driftsansvarlig(e)	Brian Findinge

Kontaktoplysninger:

Region Nordjylland	Tlf.: 97 64 80 00, e-mail: region@rn.dk eller raastoffer@rn.dk
Region Nordjylland – Gitte Østergaard Sørensen	Tlf. 97648508, e-mail: gitte.ostergaard@rn.dk



Habitatkonsekvens- vurdering

Råstofplanlægning

Forslag til graveområde
Gærum 1

Frederikshavn Kommune



REGION NORDJYLLAND

Habitatkønskvønsvurdering for forslag til

Gærum 1 graveområde

Frederikshavn Kommune

Udgivet af
Regional Udvikling
Råstofgruppen

Region Nordjylland
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Ø
9635 1000
www.rn.dk

April 2012

Læs mere om Region Nordjylland på www.rn.dk



Registreringsblad

Rekvirent: Region Nordjylland
Regional Udvikling
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Ø.

Titel: Habitatkonsekvensvurdering for forslag til graveområde Gærum 1

Journalnummer:

Dato: April 2012

Region: Region Nordjylland, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø

Kommune: Frederikshavn Kommune, Rådhus Allé 100, 9900 Frederikshavn

Rådgiver: NIRAS A/S

Sagsbehandler: Sandie Lykke Pedersen

Kvalitetskontrol: Rikke Ellemann-Biltoft, Ph.d. geolog

Sagsbehandler

Kvalitetskontrol

Sandie
Biolog

Rikke Ellemann-Biltoft
Geolog



NIRAS A/S
Vestre Havnepromenade 9, postboks 119, 9100 Aalborg

Habitatkonsekvensvurdering

Indholdsfortegnelse

1. Ikke-teknisk resumé	3
2. Baggrund og lovgrundlag.....	4
3. Projektbeskrivelse	6
4. Natura 2000-området og konsekvensanalysens omfang	8
Kort beskrivelse af habitatområdet.....	8
Udpegningsgrundlag, bevaringsprognoser og langsigtede mål	9
Områdets bevaringsmålsætning.....	9
De konkrete målsætninger	10
Kriterier for gunstig bevaringsstatus.....	10
5. Påvirkning af habitatnaturtyper og arter på udpegningsgrundlaget i henhold til målsætningerne.....	11
Påvirkning af nærliggende naturtyper på udpegningsgrundlaget.....	12
Påvirkning af arter på udpegningsgrundlaget.....	13
Samlet vurdering af påvirkningen af Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag.....	14
6. Påvirkning af andre beskyttede naturområder eller arter	15
7. Kumulative effekter	17
8. Konklusion	17
9. Referencer.....	18

1. Ikke-teknisk resumé

Region Nordjylland har i Forslag til Råstofplan 2012 medtaget det foreslåede graveområde Gærum 1. Der er foretaget en miljøvurdering af området og udarbejdet en miljørapport. Ved den offentlige høring af det samlede Forslag til Råstofplan 2012 er der imidlertid modtaget en indsigelse fra Naturstyrelsen, med krav om en mere detaljeret redegørelse for påvirkningen af det nærliggende Natura 2000 område.

Derfor er denne habitatkonsekvensvurdering foretaget. De eksisterende naturværdier i og nær Natura 2000-området er belyst, og risikoen for påvirkning af habitatområdets bevaringsmålsætninger ved en eventuel råstofindvinding er vurderet på baggrund af bedste tilgængelige viden.

I de nærliggende dele af Natura 2000-området i Bangsbo Ådal syd for Gærum by, findes primært habitatnaturtyperne vandløb, surt overdrev og bøgeskov på morbund. Disse er på habitatområdets udpegningsgrundlag sammen med arterne odder og bæklampret. Bevaringsprognoserne for naturtyperne og bæklampret er i dag ugunstige og de væsentligste målsætninger for habitatområdet er bl.a. at genoprette gunstig status. Dette kan ske ved f.eks. arealudvidelse, nedsat næringsstofpåvirkning og skånsom pleje, samt ved at sikre ådalenes økologiske integritet med sammenhængende natur med gode spredningsmuligheder, god hydrologi og begrænset forstyrrelse. Trusler er arealindskrænkelse, eutrofiering, fysisk påvirkning af vandløb og for odders vedkommende trafikdrab.

Regionen har pligt til at udpege graveområder der sikrer samfundet tilstrækkelig forsyning af råstoffer. Råstofindvinding er ikke en forurenende proces og giver normalt ikke anledning til permanente hydrologiske ændringer eller anden fysisk påvirkning uden for selve graveområdet. Maskiner og transport til og fra området resulterer dog i støj og støv, samt øget tung trafik. Der skal søges en række tilfaldelser ved erhvervsmæssig råstofindvinding og Kommunen er myndighed, med pligt til at stille de fornødne vilkår for at sikre omgivelserne mod væsentlige negative påvirkninger.

Det vurderes, at det er muligt at indvinde råstoffer i størstedelen af det foreslåede graveområde Gærum 1, uden at forringe det nærliggende Natura 2000-områdets muligheder for at opfylde bevaringsmålsætningerne, eller forhindre opnåelse af gunstig bevaringsstatus naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget. Det samme gælder øvrige naturområder og arter i nærområdet. Dog sker vurderingen under forudsætning af, at der stilles vilkår om f.eks. tilstrækkelig afstand til Natura 2000 området eller tidspunkter for indvinding. Endvidere vurderes det, at krav om efterbehandling til natur vil fremme mulighederne for Natura 2000-områdets målopfyldelse på lang sigt gennem nedsat næringsstofpåvirkning, mindre forstyrrelse og øget naturareal, dog uden for Natura 2000.

Der er ikke kendskab til planer eller projekter der kan resultere i kumulative effekter i området.

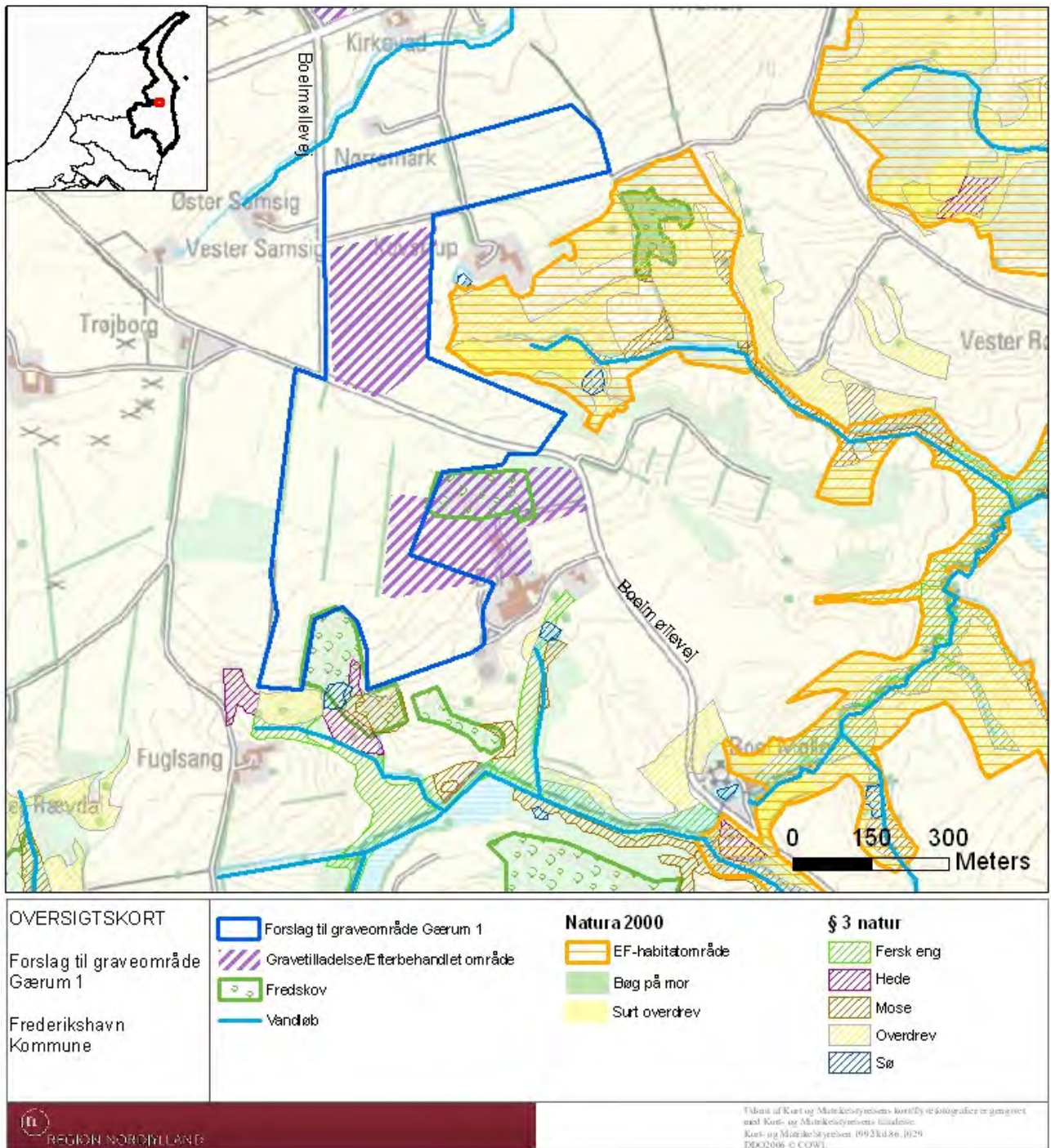
2. Baggrund og lovgrundlag

Graveområde Gærum 1 er medtaget i Forslag til Råstofplan 2012. Gærum 1 ligger imidlertid 15 m fra et Natura 2000-område. Det er i miljørapporten (udarbejdet jf. LBK nr. 936 af 24/09/2009, § 7) vurderet, at det ikke med sikkerhed kan udelukkes, at der kan ske en negativ påvirkning af Natura 2000-området.

Natura 2000 administreres gennem Habitatbekendtgørelsen – herefter kaldet HBK, som skal fortolkes i henhold til Habitatdirektivets artikel 6.3. Jævnfør HBK § 7, stk. 1 skal der foretages en foreløbig vurdering af planens påvirkning på Natura 2000-områder. Det er således i miljøvurderingsrapporten for Gærum 1 foreløbigt vurderet, at det ikke kan udelukkes at et Natura 2000-område kan påvirkes negativt. Dermed skal der, jf. HBK § 7, stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af planens virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen.

Jf. HBK § 6, stk. 1 skal denne konsekvensvurdering fremgå af redegørelsen til planforslaget. Naturstyrelsen har derfor gjort indsigelse mod forslaget til Region Nordjyllands Råstofplan 2012, idet der ikke er gjort tilstrækkeligt rede for påvirkningerne ved eventuel råstofindvinding ved Gærum 1. Derfor følger her en nærmere konsekvensvurdering af Forslag til graveområde Gærum 1 og den mulige påvirkning på Natura 2000-område nr. 8, Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omkringliggende overdrevsområder.

Det skal dog understreges, at de enkelte kommuner administrerer anmeldelser om og tilladelser til råstofindvinding efter råstofloven, og samtidig behandler eventuelle dispensationer, der kræves efter anden lovgivning, f.eks. naturbeskyttelsesloven. Derfor betyder udlægningen af et areal til graveområde ikke nødvendigvis, at der vil graves råstoffer i hele områdets udstrækning. Kommunen er således ansvarlig for at stille de nødvendige vilkår til gravetilladelser under hensyn til anden lovgivning.



Figur 1: Oversigtskort over bl.a. det foreslåede graveområde Gærum 1 og Natura 2000-området.

3. Projektbeskrivelse

Forslaget til udlægning af Gærum 1 til graveområde blev indsendt af en entreprenør i 1. offentlighedsfase til Råstofplan 2012. Et areal på 34,35 ha nuværende jordbrugsarealer er således medtaget som graveområde i forslaget til Råstofplan 2012, og miljøvurderet i den forbindelse. Det foreslåede graveområde og dets placering ses på figur 1.

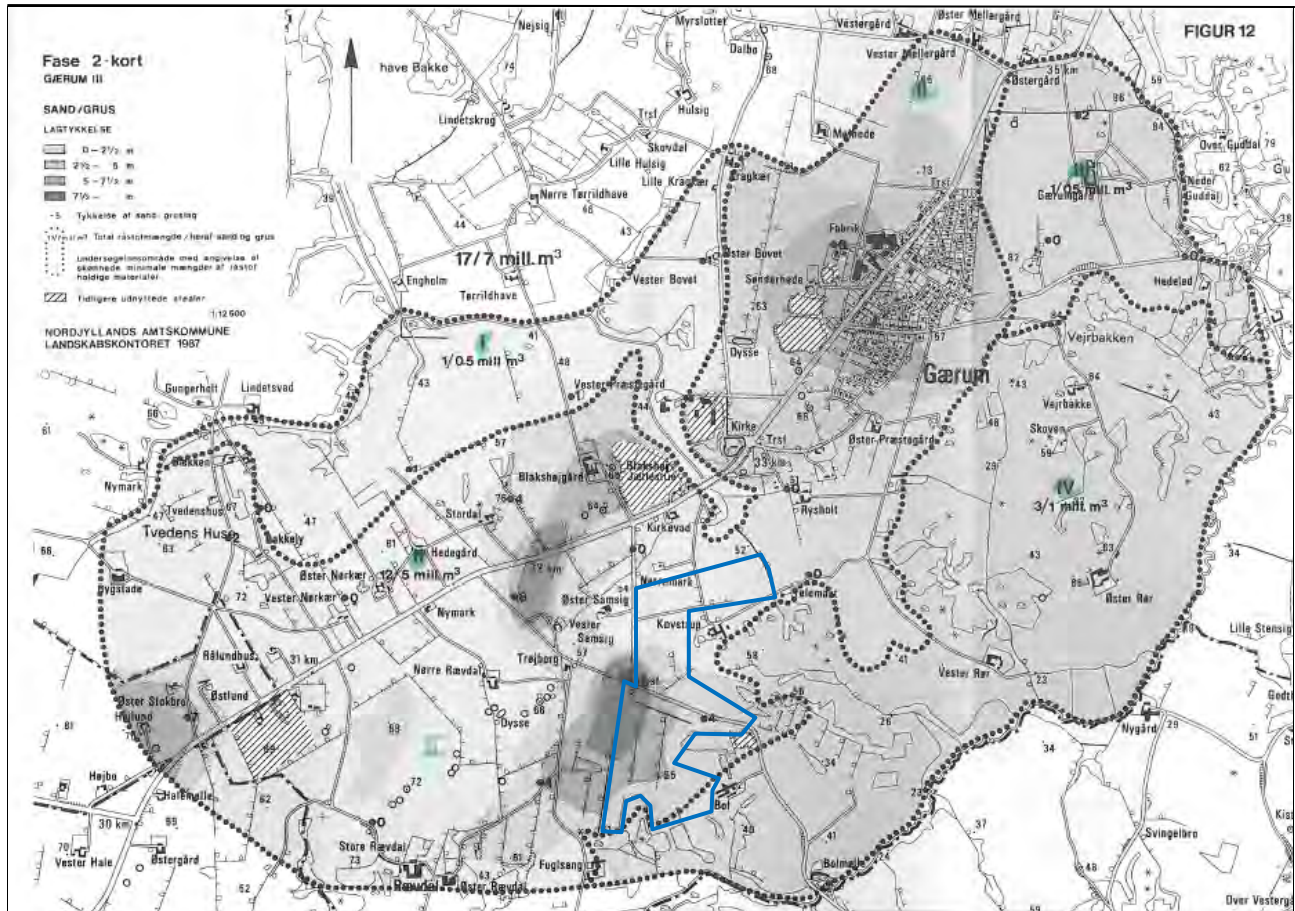
Inden for området ligger to tidligere, delvist udnyttede råstoffilladelser. I den nordlige (se figur 1) er der i perioden fra starten af 90'erne til 2006 har været indvundet sand og grus umiddelbart nord og øst for Boelmøllevej. Der er nu efterbehandlet til jordbrug, og den øvrige del af den tidligere tilladelse er så vidt vides ikke udnyttet. Tilladelsen syd for Boelmøllevej er gammel, og der har senest været aktivitet i 70'erne og 80'erne. Størstedelen ligger udenfor Gærum 1 og er beplantet. En mindre del af dette er fredskov.

De eksisterende ressourcer i området er ikke udtømt. Med udlægning af det foreslåede areal til graveområde gøres det muligt for kommunen at give tilladelser til indvinding af sand og grus. Det tilsigtes at tilrettelægge arbejdet således, at arealet hurtigst muligt kan efterbehandles og overgå til anden anvendelse. Efterbehandlingen fastlægges af kommunen.

På baggrund af råstofkortlægningen i 1987, samt nyere boredata leveret af forslagsstiller, forventes der at være ca. 1,25 mio. m³ sand og grus i Gærum 1. Se figur 2. I den nordlige del af arealet nord for Boelmøllevej forventes en lagtykkelse på ca. 0-2,5 m og den sydlige ende nord for vejen ca. 2,5-5 m. Syd for Boelmøllevej findes der i det nordvestlige hjørne forekomster på over 7,5 meters tykkelse. Derfor skønnes det, at op mod 4/5 af råstofferne findes syd for Boelmøllevej. /8/

Råstofforekomsten forventes at bestå af finsand og sand af middel kornstørrelse (0,1-0,2 mm). Stedvist findes mere grovkornet grus i varierende tykkelser og dybder. Bl.a. er der gode forekomster med kornstørrelser på 0,1-0,5, som egner sig godt til kosand. Under disse lag findes et lerlag, som stedvist giver anledning til at sekundært grundvandsspejl. Se figur 2. /8/

Fint sand findes over hele regionen, men de grovere materialer, som anvendes til en lang række formål er sjældnere i området. Andelen af porøs flint, som kan give anledning til betonskader, er i det fine sand meget lav (0,0-0,1 %) og i de yngre sand- og gruslag 0,9-2,8 %.



Figur 2: Fase 2-kort fra råstokortlægningen i 1987 i Frederikshavn Kommune. Jo mørkere farve, jo tykkere lag råstoffer. Det foreslåede graveområde er indtegnet med blåt. /8/

Indvinding af råstoffer vil altid påvirke lokalområdet i større eller mindre omfang i forbindelse med indvinding, sortering, forarbejdning og transport. I miljørapporten er påvirkningen af forskellige miljøparametre vurderet under de overordnede emner "Biologisk mangfoldighed, flora og fauna", "Landskab, kulturarv, arkitektonisk og arkæologi", "Jordbund og vand", "Menneskers sundhed", samt "Luft, energiforbrug og ressourceforbrug". For emnerne under Biologisk mangfoldighed er det fundet, at der kan være en vis negativ påvirkning og for landskab, kulturarv, arkitektonisk og arkæologi en væsentlig negativ påvirkning. Dette er primært pga. det nærliggende Natura 2000 område og øvrige tilgrænsende beskyttede naturtyper i Bangsbo Ådal, samt værdifuldt landskab og -kulturmiljø, fortidsminder, beskyttede diger, samt geologisk interesse- og beskyttelsesområde.

Naturområder må ikke påvirkes, men indirekte effekter kan forekomme f.eks. grundet påvirkning af hydrologi i nærområdet. Kommunen har mulighed for at stille vilkår der sikrer naturområderne. Nedenfor vurderes naturkonsekvenserne ved en eventuel råstofindvinding inden for det foreslåede graveområde Gærum 1, med særligt fokus på Natura 2000 området, og dets habitatnaturtyper og arter på udpegningsgrundlaget.

4. Natura 2000-området og konsekvensanalysens omfang

Natura 2000-område nr. 8, Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omkringliggende overdrevsområder, omfatter Habitatområde nr. 8, Åsted Ådal og Habitatområde nr. 216, Bangsbo Ådal og omkringliggende overdrevsarealer. Førstnævnte Habitatområde ligger ca. 3,7 km fra Gærum 1, og det vurderes at eventuel råstofindvinding på lokaliteten ikke vil påvirke dette habitatområde. Det nævnes derfor ikke yderligere her.

Derimod ligger Habitatområde nr. 216 visse steder kun ca. 15 m fra det foreslåede graveområde, og påvirkningen af dette vil gennemgås i detaljer i det følgende.

Kort beskrivelse af habitatområdet

Af Natura 2000 planen og basisanalysen for Habitatområde 216 fremgår, at Bangsbo Ådal domineres af kuperede dalstrøg og nogle af de vigtigste naturtyper er sure overdrev, tørre heder, enekrat og elle- og askesumpe. Stedvist findes rigkær og kildevæld. Særligt overdrevene har nogle steder høj botanisk værdi og artsdiversitet, men for mange af dem gælder at tilstanden er dårlig pga. bl.a. eutrofiering og manglende græsning.

De nærmest beliggende dele af habitatområdet består af sure overdrev og skove, samt vandløbet i dalen, som er tilløb til Bangsbo Å. Der er derfor fokus på påvirkningen af disse i vurderingen nedenfor, idet der ikke ligger anden habitatnatur så tæt på det foreslåede graveområde, at det vurderes at påvirkes. Påvirkninger fra råstofindvinding er normalt relativt lokal i forhold til påvirkning af naturtyper, men effekter længere væk kan dog forekomme, f.eks. ved grundvandssænkning.



Figur 3: Billede af den øverste del af tilløbet til Bangsbo Å, samt overdrevene i Natura 2000. Til højre ses arealet, der er kortlagt som habitatnaturtypen surt overdrev.

Udpegningsgrundlag, bevaringsprognoser og langsigtede mål

På udpegningsgrundlaget for H216 er naturtyperne næringsrig sø (3150), vandløb (3260), tør hede (4030), enekrat (5130), kalkoverdrev (6210), surt overdrev (6230), urtebræmme (6430), kildevæld (7220), rigkær (7230), bøg på mor (9110), ege-blandskov (9160) og elle- og askeskov (91E0). Sidstnævnte, samt sure overdrev og kildevæld er prioriterede naturtyper. /3/

For de her relevante nærliggende habitatnaturtyper sure overdrev, bøg på mor og vandløb, er bevaringsprognoser og langsigtede mål som følger:

Sure overdrev: Bevaringsprognosen er vurderet ugunstig og målet er at genoprette gunstig status. Relevante trusler er bl.a. næringsstofforforsel, arealreduktion/fragmentering og tilgroning. De langsigtede mål er således at reducere tilførslen af næringsstoffer gennem gældende lovgivning, udvidelse og sammenbinding af arealerne ved f.eks. tilpasning af driften af § 3 arealer med potentiale, samt naturpleje generelt.

Bøg på mor: Bevaringsprognosen er vurderet ugunstig og målet er at genoprette eller bevare gunstig status. Truslerne er atmosfærisk næringsstofforforsel og manglende beskyttelse generelt. Gennem gældende lovgivning og øget naturpleje skal påvirkningen mindskes.

Vandløb: Bevaringsprognosen er vurderet ugunstig og målet er at genoprette gunstig status. Trusler er hårdhændet vandløbspleje og indsatsen er derfor ændring til mere miljøvenlig pleje.

Arter på udpegningsgrundlaget er **bæklampret** (1096) og **odder** (1355). For bæklampret er bevaringsprognosen vurderet ugunstig. Truslerne er primært fysiske påvirkninger af vandløb, og indsatsen er derfor ændring til mere miljøvenlig vandløbspleje. For odder er bevaringsprognosen gunstig for det konkrete område, men trafikdrab vurderes at være en trussel, som kan afhjælpes ved bl.a. faunapassager. (ref. Bilag 2 til Natura 2000 planen). /3/

Områdets bevaringsmålsætning

I følge Natura 2000 planen for området er de overordnede målsætninger at:

- Arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget opnår gunstig bevaringsstatus.
- *"Områderne sikres som kuperede ådale med naturlige vandløb omgivet af store, sammenhængende forekomster af lysåben natur og skovnatur i mosaik".*
- Områdets truede naturtyper, herunder sure overdrev og bøg på mor, skal sikres bl.a. de ved at overdrevenes areal øges og sammenkædes.
- Den økologiske integritet skal sikres, herunder god hydrologi, og gode spredningsmuligheder for arterne.
- Forstyrrelse begrænses.

Der er i planen særligt fokus på den truede naturtype sure overdrev, da den tidligere store udbredelse af disse er blevet indskrænket pga. af bl.a. tilgroning og omlægning. Området har endvidere høj prioritet som levested for odder og bæklampret.

De konkrete målsætninger

De konkrete målsætninger for dette område, som skal søges opnået på lang sigt er:

- Gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper.
- For naturtyper og levesteder for arter med tilstandsklasse I og II med gunstig prognose: Areal og tilstand skal være stabil eller i fremgang.
- For naturtyper og levesteder for arter med tilstandsklasse III-V med gunstig prognose: Tilstanden skal være i fremgang, og hvor det er naturmæssigt muligt, således at de bringes op i tilstandsklasse I-II og gunstig bevaringsstatus. Hvor naturforholdene tillader det skal arealet være stabilt eller i fremgang. Skove kan være dynamiske over tid.
- Naturtyper og arter uden tilstandsvurdering eller prognose for bevaringsstatus skal opnå gunstig bevaringsstatus. Dvs. at tilstanden og det samlede areal af odder og bæklamprets levesteder skal stabiliseres eller øges, så der vil være tilstrækkeligt med egnede yngle- og fourageringsområder.
- Levesteder for arter skal sikres, således at de kan opretholde og understøtte levedygtige populationer og metapopulationer.
- Naturtyper med artsklasse I målsættes til tilstandsklasse I, og udvides og sammenkædes hvor det er naturmæssigt muligt. I området er dette relevant for 1 kalkoverdrev, 9 sure overdrev og 5 arealer med bøg på mor.
- Arealet med sure overdrev udvides med 60-75 ha, rigkær med 6-12 ha og tør hede med 17-22 ha, hvor naturforholdene gør det muligt.

Kriterier for gunstig bevaringsstatus

Jævnfør Habitatdirektivets Artikel 1 litra e, anses naturtypes bevaringsstatus for gunstig, når:

- *"Det naturlige udbredelsesområde og de arealer, det dækker inden for dette område, er stabile eller i udbredelse"*
- *"Den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for dets opretholdelse på lang sigt, er tilstede og sandsynligvis fortsat vil være det i en overskuelig fremtid"*
- *"Bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for den pågældende naturtype, er gunstig efter litra i)"*

Jævnfør litra i anses en arts bevaringsstatus for gunstig, når:

- *"Data vedrørende bestandsudviklingen af den pågældende art viser, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af dens naturlige levesteder"*
- *"Artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller der er sandsynlighed for, at det inden for en overskuelig fremtid vil blive mindsket"*
- *"Der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på lang sigt at bevare dens bestande"*

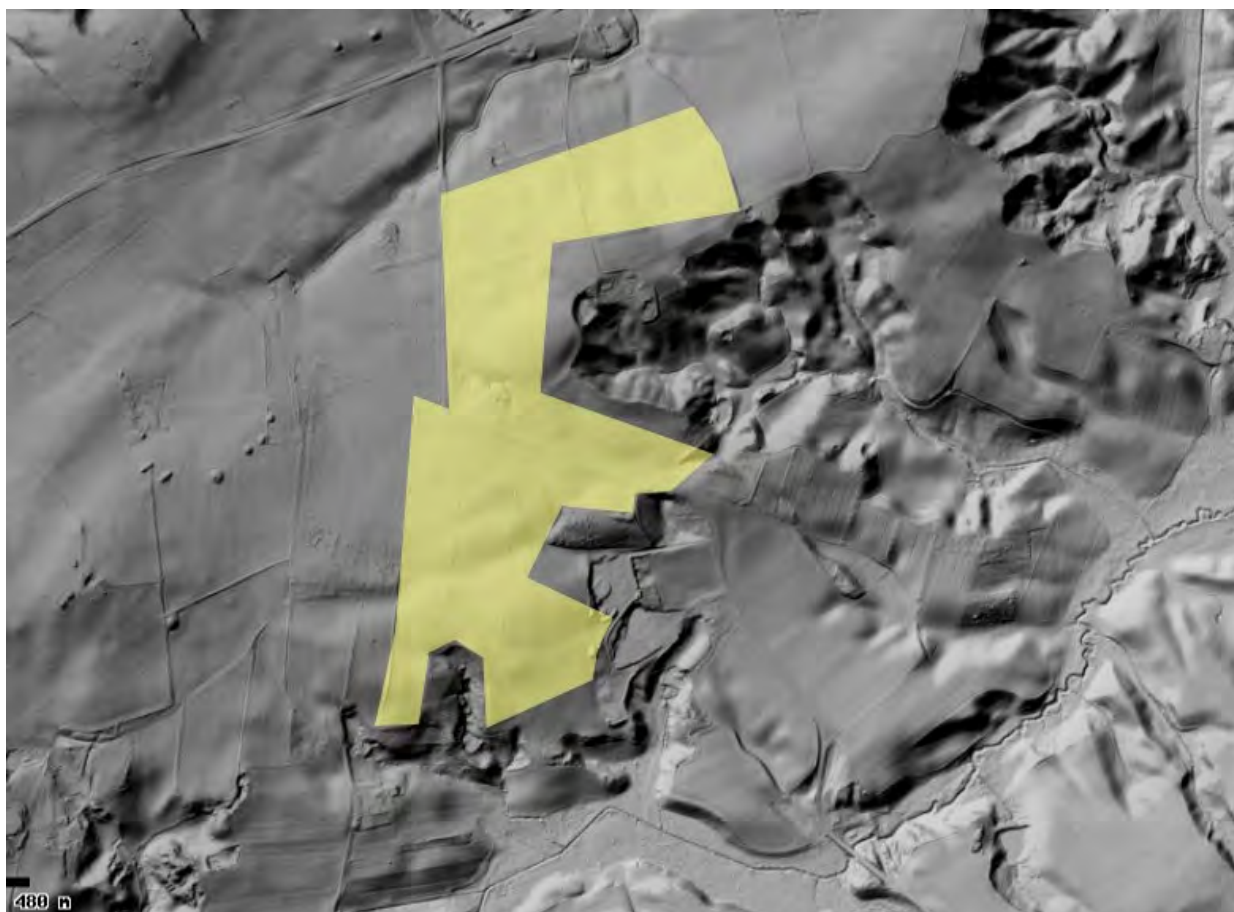
De konkrete kriterier for gunstig bevaringsstatus på lokalt niveau for de relevante naturtyper og arter ses i bilag 1-5.

5. Påvirkning af habitatnaturtyper og arter på udpegningsgrundlaget i henhold til målsætningerne

Kun en mindre del af H216 ligger så tæt på det foreslåede graveområde, at det forventes at kunne påvirkes. Det drejer sig om den øvre del af et af tilløbene til Bangsbo Å og overdrevene der omgiver det, samt et areal med fredskov. Areaerne ligger syd og øst for ejendommen Kovstrup, se figur 1 ovenfor.

Jf. GIS-siden "Forslag til vand- og naturplaner 2010" er fredskovsområdet ca. 45 m syd for den nordvestligste del af det foreslåede graveområde registreret som habitatnaturtypen Bøg på mor, og et overdrev mellem Boelmøllevej og ejendommen Kovstrup, på den sydlige side af vandløbet, er registreret som habitatnaturtypen Surt overdrev, som er en prioriteret naturtype. Se figur 1. Naturtyperne og påvirkningen af dem beskrives nedenfor. /9/

Den nordlige del af det foreslåede graveområde omgiver Bangsbo Ådal. Det ligger på den skråning af bakkekammen, der hælder væk fra Natura 2000 området. Se reliefkort på figur 4 nedenfor. Terrænet ligger ca. 60-65 m over havets overflade, og grundvandspotentialiet i ca. 38-42 m. Grundvandsspejlet ligger jf. dette og visse boringer i området ca. 13-23 meter under terræn. /12/



Figur 4: Reliefkort fra Kort & Matrikelstyrelsen på GIS-siden for Forslag til vand- og naturplaner 2010, med omtrentlig afgrænsning af det foreslåede graveområde, Gærum 1. /9/

Påvirkning af nærliggende naturtyper på udpegningsgrundlaget

Surt overdrev: Det nærmeste, habitatnaturtype-registrerede overdrev er besigtiget i 2004 af Nordjyllands Amt, og der er registreret en meget lang række arter. Af naturtypekarakteristiske indikatorarter for overdrev findes både hedelyng, hjertegræs, tormentil, tandbælg, alm. mælkeurt, hirse-star og pille-star. Jf. DMU's registreringskema til overdrev tyder to eller mere af disse på god naturtilstand. Der er endvidere fundet en række positivarter. Jf. GIS-siden Forslag til vand- og naturplaner 2010 er naturtilstanden klasse III (Moderat), artsindeksklasse II (God) og strukturindeksklasse III (Moderat). /9/

For at overdrevene i dalen ikke påvirkes er det en forudsætning, at der holdes tilstrækkelig afstand til dem ved en eventuel råstofindvinding, så der ikke opstår så smal en bakkekam, at den risikerer at styrte sammen. Om dette er muligt inden for det foreslåede graveområdes udstrækning, uden at arealet bliver for smalt til at det er rentabelt, må vurderes.

Normalt vil indirekte påvirkning af overdrev ved råstofindvinding være minimal. Der kan forekomme støv og sandfygning, som kan have en skyggeeffekt på planterne tilpasset lysåbne forhold. Dette kan afstand og evt. en afskærmende vold af graveområdets overjord eller beplantning afhjælpe. Det vurderes derefter, at der ikke sker indirekte påvirkning af overdrevene.

Dog kan der ske en indirekte påvirkning af de hydrologiske forhold. Overdrev er normalt ikke grundvandsafhængige, men da et sekundært grundvandsspejl ligger højt i den nordlige del af Gærum 1, er en slugt ned gennem overdrevene i dette tilfælde trykvandspåvirket (se figur 3). Vandet samler sig til tilløbet til Bangsbo Å, og beskrives nedenfor under vandløb. Hvis lerlag gennembrydes ved råstofindvinding, så det sekundære grundvandsspejl påvirkes, kan ikke afvises hydrologien ændres. Det er vanskeligt at vurdere omfanget af en evt. påvirkning ved indvinding i den nordlige del. I den sydlige del er der ikke kendskab til vandstandsene lerlag. Sand og grus, som der her er tale om, er let gennemtrængelige lag og påvirkningen ved indvinding der vurderes derfor at være lille og lokal.

Ændringen af arealanvendelsen inden for det foreslåede råstofområde fra jordbrug til råstofindvinding vil i graveperioden nedsætte påvirkningen af luftbåret kvælstof fra udbringning af husdyrgødning, samt muligvis afstrømning af næringsholdigt overfladevand fra de direkte tilstødende, højtliggende landbrugsarealer.

Afhængig af kommunens krav til efterbehandlingen af området kan en periode med råstofindvinding på sigt være en gevinst for naturen. Såfremt man lader råstofskrænter med næringsfattig jord ligge åbne, kan der opstå nye overdrev eller heder på arealerne, som med tiden kan udvikle sig til nogle af disse truede næringsfattige naturtyper, som man jf. Natura 2000 planen skal udvide arealet af. Dette kan således ske uden at eksisterende naturtyper nedprioriteres. Der kan opnås større sammenhængende naturarealer på sigt, men dog uden for Natura 2000 området.

Vandløb: Indvinding af sand, sten og grus giver normalt ikke anledning til ændringer af hydrologien, med mindre man graver under grundvandsspejlet, og derfor er nødt til at sænke vandstanden midlertidigt. Grundvandsspejlet ligger 13-17 m under terræn i den nordlige del af det foreslåede graveområde (målt i borer). Dog siver der vand ud af skråningen i dalen, hvor det efterhånden samles til et tilløb til Bangsbo Å, sandsynligvis pga. et lerlag, der giver anledning

til et sekundært grundvandsspejl (se figur 3). Det kan derfor ikke uden videre udelukkes at gennembrud af lerlag med åben grundvandsflade og øget fordamningen til følge vil påvirke vandløbets vandføring. /12/

Jævnfør Miljøministeriets hjemmeside med GIS-temaer fra forslagene til vand- og naturplaner er den vejledende maksimale reduktion af vandføringen 10 %. Målsætningen for vandløbet er god økologisk tilstand og faunaklasse 5, og det tilhører typer 1 (små vandløb). Nuværende tilstand, eller hvorvidt målopfyldelse kan opnås, er ikke kendt. /9/

Det er uvist hvor stor en del af vandløbets vandtilstrømning der kommer fra arealer der kan påvirkes ved råstofindvinding i den nordlige del af Gærum 1. Det kan derfor ikke med sikkerhed fastslås at det er mindre end 10 %. Det er ikke muligt at forudsige den konkrete påvirkning af vandløbet ud fra den tilgængelige viden. Påvirkningen kan muligvis afhjælpes ved tilstrækkelig afstand til bakkekammen.

Sandfygning fra råstofgraven kan muligvis i mindre grad påvirke vandløbets fysiske forhold, men dette kan som ovenfor nævnt afhjælpes ved hjælp af vilkår om afstand og en afskærmende vold.

Råstofindvinding er ikke i sig selv en forurenende proces, og det kræver tilladelser fra kommunen at udlede eller nedsive vand. Dermed kan det sikres, at vandløbet ikke forurenes af miljøfarlige stoffer. Der vurderes ikke at være risiko for overfladeafstrømning fra en evt. råstofgrav, da hældningen vil være væk fra vandløbet.

Bøg på mor: Sydøst for den nordøstligste del af det foreslåede graveområde ligger et mindre areal med bøgeskov på morbund. Der er ca. 25 m fra det foreslåede graveområde til skovkanten, men 45 m til habitatnaturtyperegistreringen.

Skoven er besigtiget af Skov- og Naturstyrelse i 2006, og der er udarbejdet en artsliste med 20 arter, hvoraf mange er positivarter knyttet til sur bund og almindelige for bøgeskove, f.eks. hvid anemone, majblomst, arter af mangeløv, skovstjerne, skovsyre og skov-viol. Der er desuden registreret kantet konval og skovranke der er relativt sjældne i Danmark. Jf. Forslag til vand- og naturplaner er naturtilstandsklassen II (God), artsindeksklassen I (Høj), og strukturindeksklassen II (God).

Afstanden til skoven vurderes umiddelbart at være tilstrækkelig til at beskytte skoven mod direkte påvirkning fra indvinding, men kommunen har mulighed for at stille vilkår om større afstand i forbindelse med en evt. tilladelse. Der vurderes heller ikke at ville finde væsentlige indirekte påvirkninger sted.

Den ændrede arealanvendelse fra landbrug til råstofindvinding vil – i lighed med argumentationen for overdrev ovenfor – nedsætte næringsstofpåvirkningen, i det mindste i graveperioden.

Påvirkning af arter på udpegningsgrundlaget

Odder: Arten findes udbredt i vandløbssystemer i Nordjylland og lever i tilknytning til bl.a. vandløb og tilstødende fugtige skov- og naturområder. Indvinding tæt på natura 2000 området i den nordlige del af Gærum 1 kan ikke afvises at få visse hydrologiske følger i nærområdet. Da det skal sikres, bl.a. med vilkår, at der ikke sker tilstandsændringer i naturtyperne, forventes der ikke at ske nogen

form for fysisk påvirkning af vandløbet eller andre eksisterende naturtyper. Dermed vil odders fødesøgnings- og ynglemuligheder ikke forringes.

Oddere er følsomme overfor forstyrrelser. Råstofindvinding vil i graveperioden resultere i nogen forstyrrelse fra indvinding, forarbejdning, af- og pålæsning, samt transport. Dog foregår dette i dagtimerne og odder er nataktiv. Det vurderes, at odder normalt ikke vil benytte arealerne, hvor graveområdet er foreslået udlagt, eller generes væsentligt grundet afstanden mellem dens kerneområder og det foreslåede graveområde. Råstofindvinding vil ikke forstyrre væsentligt mere end den nuværende landbrugsdrift. Vilkår om efterbehandling til natur kan resultere i mindre forstyrrelse på lang sigt.

En væsentlig trussel mod odder er trafikdrab, særligt hvor veje og vandløb krydser hinanden. Råstofindvinding vil resultere i øget tung trafik i nærområdet. Boelmøllevej, som vil være transportvej i forbindelse med råstofindvinding, krydser vandløb i habitatområdet. Denne risiko er der uanset hvor transport af råstoffer passerer levesteder for odder. Dog vil langt størstedelen af trafikken sandsynligvis gå mod nord til Brønderslevvej, og dermed ikke krydse habitatområdet. Risikoen kan nedsættes væsentligt ved etablering af faunapassager, som i forvejen er en del af den langsigtede indsatsplan for Natura 2000-området jf. handlingsplanen.

Det vurderes, at det er muligt at indvinde råstoffer inden for det foreslåede graveområde, uden at hindre opfyldelse af artens bevaringsmålsætninger (beskrevet ovenfor) eller krænke kriterierne for gunstig bevaringsstatus for odder (bilag 4). Dog bør de østlige dele af arealet nord for Boelmøllevej som minimum undgås, for at sikre stabilitet i de hydrologiske forhold.

Bækklampret: Arten lever i vandløb, og derfor vil navnlig fysisk påvirkning af disse kunne påvirke arten. Da det er vurderet, at der ikke vil ske væsentlige ændringer i vandløbets fysiske forhold, vandføring eller dynamik vurderes det følgelig at bækklampret ikke vil påvirkes væsentligt.

Samlet vurdering af påvirkningen af Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag

Det vurderes samlet, at det er muligt at indvinde råstoffer i størstedelen af det foreslåede graveområde Gærum 1, uden at forringe det nærliggende Natura 2000-områdes muligheder for at opfylde bevaringsmålsætningerne i områdets Natura 2000-plan eller forhindre opnåelse af gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som udgør habitatområdets udpegningsgrundlag.

Den reelle påvirkning af en eventuel råstofindvinding i det foreslåede graveområde vil sandsynligvis være meget begrænset, såfremt der stilles visse vilkår fra kommunens side, når tilladelsen gives, f.eks. vedr. afstand til Natura 2000 området.

Hvis der stilles vilkår om efterbehandling til natur i steder for jordbrugsformål kan dette være en fordel for både naturtyper og arter. Eksempelvis kan hensigtsmæssig efterbehandling af blotlagte råstofskrænter - eller undladelse af samme - kan resultere i nye næringsfattige naturtyper som overdrev eller heder. Dette vil på sigt bidrage til at øge arealet af naturtyperne, som har været i kraftig tilbagegang og betragtes som truede. Det er et af målene og vil i så fald ske på bekostning af landbrugsjord, i stedet for f.eks. eksisterende naturområder, men dog uden for selve Natura 2000 området.

Målet om nedsat kvælstofpåvirkning fra landbruget imødekommes, såfremt der stilles vilkår til efterbehandling og langsigtet drift til natur eller ekstensiv landbrugsdrift. Randpåvirkningen og markbidrag (ammoniakemission) fra dyrket mark vil dermed fjernes.

Den væsentligste usikkerhed og risiko for negativ påvirkning af Natura 2000-området integritet er ændrede hydrologiske forhold som følge af brud på vandspærrende lerlag ved råstofindvinding i den nordlige del af Gærum 1. Det er meget vanskeligt med sikkerhed at forudsige afstanden hvortil en vis påvirkning af naturtyper - og dermed arter - kan finde sted, eller hvor meget vandtilstrømning det evt. drejer sig om.

For at man uden rimelig tvivl kan undgå påvirkning af Natura 2000-områdets integritet vurderes det derfor nødvendigt med vilkår om tilstrækkelig afstand til Natura 2000-området, eller at der ikke brydes lerlag eller graves under grundvandsspejlet. Dette kan resultere i, at den del der ligger nord for Boelmøllevej ikke er rentabel at indvinde. Dog er der ikke kendskab til hydrologiske ændringer som følge af tidligere indvindinger. Arealet syd for Boelmøllevej vurderes at ligge tilstrækkeligt langt væk til at væsentlig påvirkning af Natura 2000-området er usandsynlig, idet der her er 13-23 meter ned til grundvandet og der ikke som i den nordlige del er vandspærrende lerlag. Der er ikke kendskab til hydrologiske ændringer i forbindelse med tidligere råstofindvinding i området, hvor man indvandt ned til ca. 10 m i en tør grav.

6. Påvirkning af andre beskyttede naturområder eller arter

Beskyttede naturtyper efter Naturbeskyttelseslovens § 3:

Af hensyn til samspillet mellem naturarealer, arter og Natura 2000 områdets funktion som helhed, er det ligeledes relevant at vurdere påvirkningen af de nærliggende § 3-beskyttede naturområder. Jævnfør naturbeskyttelseslovens § 3 kræver det dispensation fra kommunen at ændre tilstanden i disse.

Overdrevet og vandløbet beskrevet ovenfor under habitatnaturtyper er tillige § 3-beskyttede. Øst for den nordlige del af det foreslåede graveområde, inden for Natura 2000 området, er der ud over disse registreret en række overdrev og moser, samt to søer. Syd for graveområdet er registreret en række beskyttede naturtyper i ådalen. Det vurderes, ligesom for habitatnaturtyperne ovenfor, at det ikke kan udelukkes at der er en mindre risiko for vandstandsændringer i forbindelse med en evt. brud på lerlag. Det vil i så fald være moserne og søerne nær den nordlige del af Gærum 1 der kan påvirkes. Risikoen for varige tilstandsændringer vurderes umiddelbart at være lille, og det er muligt ved en evt. indvindingstilladelse at stille vilkår om tilstrækkelig afstand til naturområderne, til at disse ikke påvirkes direkte eller indirekte. /10/

Fredskove:

Ud over den ovenfor nævnte fredskov grænser det foreslåede graveområde op til to andre fredskovsarealer syd for Boelmøllevej, som ikke er kortlagt som habitatnatur. En del af det sydlige fredskovsområde er dog i 2004 besigtiget og beskrevet som elle- og askeskov. Der er registreret elfenbens-padderok samt ægbladet fliglæbe, som er en relativt sjælden og fredet orkidé. Det er vigtigt at hydrologien ikke påvirkes i denne fugtige naturtype. Grundvandet ligger i den sydlige del af det foreslåede graveområde ca. 17-23 m under terræn, og det sand og grus som fjernes ved indvinding er letgennemtrængelige lag, som normalt ikke holder på vandet. Hydrologien vurderes derfor ikke at påvirkes væsentligt i

den sydlige del af Gærum 1. Det vurderes, at såfremt der fra kommunens side stilles vilkår om, at der holdes så stor afstand til skoven, at træerne og deres rodnet ikke påvirkes, vil skove ikke påvirkes direkte væsentligt af råstofindvinding. Der bør ikke køres eller deponeres jord el. lign. ved skovkanterne. /10/

Bilag IV arter:

Jævnfør Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV er der potentiale for forekomster af følgende bilag IV arter i området: vandflagermus, langøret flagermus, dværgflagermus, odder, markfirben og spidssnudet frø. Der er dog ikke konkret kendskab til forekomst af arterne inden for, eller i umiddelbar nærhed af det foreslåede graveområde. /5/6/

For arterne af flagermus er den største risiko for påvirkning væsentlige forstyrrelser af deres ynglesteder og vinterkvarterer. Hulheder i gamle træer er vigtige, hvorfor det kan have negative konsekvenser for arter hvis der fældes træer, eller sker væsentlige ændringer i levende hegn, skovkanter mv. som benyttes ved fødesøgning. Dette vurderes ikke at være tilfældet her, da det er vurderet at de nærliggende skovområder ikke vil påvirkes fysisk og det ikke forventes at der skal fældes ældre træer. Der kan forekomme forstyrrelse, hvis der arbejdes nær flagermuslokaliteter, men idet der holdes afstand til skovområderne for at undgå påvirkning vurderes dette ikke at ville påvirke en evt. bestand af flagermus væsentligt. Der er ikke konkret kendskab til forekomst af flagermus i området. Det er muligt at beskytte arten yderligere, ved f.eks. at stille vilkår til indvindingspunkter. /5/6/

Da odder er på udpegningsgrundlaget er arten beskrevet ovenfor.

Markfirben lever på solrige lokaliteter med sparsom vegetation og løs, veldrænet jord, som egner sig til at grave i. Sandede overdrev og grusgrave er derfor velegnede ynglelokaliteter. Da overdrevene ikke vurderes at blive påvirket vil de fortsat være egnede yngle- og rastesteder for markfirben, og en evt. råstofgrav kan betyde et øget areal, som er velegnede yngle- og rastesteder for markfirben. Da arealerne inden for det foreslåede råstofområde er dyrkede marker, vurderes det, at de nærliggende naturområder er mere sandsynlige nuværende levesteder, og at eventuelle markfirben inden for området har rig mulighed for at søge ind i de tilstødende naturområder i indvindingsperioden. Arten vurderes ikke at påvirkes negativt. /5/6/

Spidssnudet frø er udbredt over hele landet, og lever i mange forskellige typer fugtige habitater i tilknytning til stillestående vand, hvor de kan yngle. De kan forekomme på dyrkede marker, men det vurderes, at de mest sandsynlige yngle- og rastesteder nær det foreslåede graveområde er i og nær vandhullerne og i de fugtige naturtyper i ådalene. Da ingen af disse vil påvirkes væsentligt, vil spidssnudet frø have rige muligheder for at finde egnede levesteder i området. Det vurderes, at den ændrede arealanvendelse indenfor råstofgraveområdet ikke vil påvirke yngle- og rastesteder for spidssnudet frø. /5/6/

Fredede og rødlistede arter:

På overdrevet øst for den nordlige del af det foreslåede graveområde, som er beskrevet ovenfor er der fundet tre arter af orkideer: skov-gøgelilje, bakke-gøgelilje og plettet gøgeurt. Alle orkideer er fredede i Danmark. Bakke-gøgelilje er "næsten truet" på Den danske rødliste. /10/

I fredskovsområdet syd for det foreslåede graveområde er der, som ovenfor beskrevet, registret ægbladet fliglæbe, som ligeledes er en orkidé. /10/

Da naturtyperne ikke forventes at påvirkes væsentligt, vil disse arter heller ikke påvirkes. Der er ikke konkret kendskab til sjældne, fredede eller rødlistede arter

inden for en radius, der vurderes at kunne påvirkes af eventuel råstofindvinding ved Gærum. /10/11/

Samlet vurdering af påvirkning af andre beskyttede naturtyper og arter:

Samlet vurderes det, ligesom for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget, at det med vilkår om afstand til naturområder og skove kan sikres, at ingen fredede, sjældne eller truede arter påvirkes væsentligt ved evt. råstofindvinding. Endvidere skal det sikres, at de hydrologiske forhold ikke ændres i de fugtige naturtyper i dalene. Dette vurderes at være muligt hvis der holdes tilstrækkelig afstand, særligt nord for Boelmøllevej.

7. Kumulative effekter

Der er ikke kendskab til andre planer eller projekter i nærområdet, som kan give anledning til kumulative negative effekter på Natura 2000 området, eller dets naturtyper og arter.

8. Konklusion

Det konkluderes samlet, at det er muligt at indvinde råstoffer i dele af det foreslåede graveområde, uden at påvirke Natura 2000 områdets økologiske funktionalitet og integritet negativt. Dog er det usikkert hvordan brud på højtliggende, vandspærrende lerlag i den nordlige del af Gærum 1 vil påvirke hydrologien i Natura 2000 områdets nærmest beliggende naturtyper, hvorfor dette enten bør undersøges nærmere eller undlades. Råstofindvinding i de øvrige dele vil ikke forringe mulighederne for opfyldelse af bevaringsmålsætningerne for området, eller naturtyper og arters mulighed for at opnå gunstig bevaringsstatus, såfremt man fra kommunens side stiller vilkår, der sikrer at områdets hydrologi ikke ændres, og at der holdes tilstrækkelig afstand til naturtyper og fredskove.

Da det er Frederikshavn Kommune, der som myndighed kan stille vilkår til indvindingen i forbindelse med en evt. indvindingstilladelse, forudsætter vurderingen, at kommunen er enig og i praksis stiller de fornødne vilkår. Det er ligeledes en forudsætning, at der ansøges om alle fornødne tilladelser og evt. dispensationer, dvs. indvinding af råstoffer og muligvis vandudledning eller nedsivning mv. Begge dele har Region Nordjylland stor tillid til vil ske. Hvis der stilles vilkår om efterbehandling til natur i steder for jordbrugsformål kan dette være en fordel for naturen og biodiversiteten på længere sigt, primært i form af mulighed for øget naturareal, mindre næringsstofpåvirkning og mindre forstyrrelse. Kommunen kan også bruge virkemidler som etablering af faunapassager, eller trafikregulering så transport krydser odderes mulige levesteder mindst muligt.

9. Referencer

- /1/ Habitatdirektivet: Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og Planter
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31992L0043:DA:HTML>
(Tilgået marts 2012)
- /2/ Vejledning til bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007, om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, juni 2011.
- /3/ Natura 2000-plan 2010-2015. Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omkringliggende overdrevsområder, Natura 2000-område nr. 8, Habitatområde H8 og H216. Naturstyrelsen, Miljøministeriet.
- /4/ Kriterier for gunstig bevaringsstatus, Naturtyper og arter omfattet af EF-habitatdirektivet og fugle omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet, Faglig rapport fra DMU, nr. 457, 2. udgave. Danmarks Miljøundersøgelser, Miljøministeriet, 2003.
- /5/ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet
- /6/ Naturstyrelsens artsleksikon, Miljøministeriet 2012:
<http://www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Artsleksikon> (Tilgået marts 2012)
- /7/ Forvaltningsplan for Odder (*Lutra Lutra*) i Danmark, Miljø- og Energiministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, 1996.
- /8/ Råstofkortlægning i Frederikshavn Kommune, Gærum, Delrapport, Gærum III, Gærum By, Gærum IV, Faurholt, Sand/grus/sten, Fase 2, rapport nr. 14, maj 1987, Forvaltningen for teknik og miljø – Landskabskontoret, Nordjyllands Amt.
- /9/ Forslag til vand- og naturplaner 2010, sagsGIS, Miljøministeriet, Kort & Matrikelstyrelsen.
http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=miljoegis_vandrammedirektiv_hoering (Tilgået marts 2012)
- /10/ Danmarks Miljøportal, Miljøministeriet, KL, Danske Regioner & Den Digitale Taskforce,
<http://www.miljoportal.dk/> (Tilgået marts 2012)
- /11/ Fugleognatur.dk – Danmarks Artsportal. fugleognatur.dk v. Thomas Eske Holm.
<http://www.fugleognatur.dk/> (Tilgået marts 2012)
- /12/ GEUS, Danske boringer
http://geuskort.geus.dk/GeusMap/index_jupiter.jsp (Tilgået marts 2012)